de lage drempel

Jaarverslag 2020

De Lage Drempel vzw

STEUN OP MAAT

RAP OP STAP REISADVIES

digi drempel Stap mee in de digitale wereld!

Voorwoord door voorzitter Hedwig De Saeger

Het jaar 2020 was vanaf 15 maart met alle coronaperikelen een bizar jaar. We hebben met de vereniging de zaken moeten herdenken en veel creativiteit aan de dag moeten leggen om onze bezoekers te bereiken en onze doelstellingen vorm te geven. Automatisch werden tijdens deze periode ook andere accenten gelegd.

Activiteiten, waaronder vooral de groepsactiviteiten, hebben we noodgedwongen moeten herdenken. **De ontmoetingsruimte** is geruime tijd gesloten geweest of hebben we tijdens een periode met begeleidende maatregelen kunnen openen voor een beperkt gezelschap van nu eens 15, dan 8 personen. Meerdere groepsactiviteiten (koken koor, verstelatelier…) hebben we na 15 maart moeten staken. Toch zijn nog veel activiteiten blijven doorgaan of hebben een alternatief gekregen. Er werd getuinierd (**project tuinbakken**) zoals vorige jaren en tijdens de zomer werden **uitstappen** (in beperkte groep per trein of fiets) georganiseerd. Van **'t Drempelkrantje** zijn met onze redactie van bezoekers tijdens de hele lockdownperiode zelfs twee edities verschenen. De samenkomst van **inhoudelijke werkgroepen** (mobiliteit, huisvesting, geestelijke gezondheid) heeft plaatsgevonden en nota's van hun bevindingen werden uitgewerkt. Vormingen, waaronder meerdere **digitale vormingen** zijn doorgegaan. We hebben niet samen feestelijke gebeurtenissen kunnen vieren (Sinterklaas, kerstmis), maar dit werd opgevangen door het samenstellen van mooie feestpakketten, zeer gewaardeerd door onze bezoekers.

De **deelwerkingen** hebben hun rol kunnen blijven spelen. **Het Rap op Stap** kantoor is een tijd werkloos geweest, omdat in de vrijetijdssector veel gesloten was, maar kon in de zomerperiode van 2020 een mooi aantal boekingen realiseren. De deelwerking **DigiDrempel** is vrij actief geweest. Er werden basisvormingen gegeven door Open School-Ligo, en praktische vormingen over digitale toepassingen door digivrijwilligers. Onze praktische handleiding 'digigids' is uitgewerkt en verschenen en we werken samen aan het proefproject Essential Telenet voor het verschaffen van goedkoop internet. **Steun Op Maat** heeft tijdens 2020 15 nieuwe begeleidingen van gezinnen met jonge kinderen door buddy vrijwilligers kunnen realiseren en in totaal 27 gezinnen begeleid. Door de vrijwilligers werden allerlei nieuwe contactmogelijkheden aangesproken om de gezinnen te bereiken.

In 2020 is er ook veel **achter de schermen** gewerkt. Aanvragen voor projectsubsidies voor 2021 werden met succes uitgeschreven; evenementen werden georganiseerd maar moesten helaas worden uitgesteld zoals de herdenking voor de eenzame uitvaarten en de studienamiddag over kinderarmoede voor ons twintig jarig bestaan …

De coronaperiode heeft tevens specifieke noden meer blootgelegd, zoals eenzaamheid en psychische hulpvragen, financiële problemen , digitale noden (specifiek bijkomend voor kinderen), dagopvang voor daklozen nu alles gesloten was. We hebben met onze vereniging getracht om daar samen met andere organisaties een antwoord op te bieden. Vandaar dat in die periode de nadruk meer op **individuele begeleiding** is komen te liggen, dat we zijn ingestapt in de **voedselbedeling**, dat we meer zijn overgestapt op **digitale contacten**, dat we op vrijdag de **dagopvang voor daklozen** voor onze rekening hebben genomen, dat onze samenwerking met andere organisaties en diensten is geïntensifieerd.

Wil je meer weten hoe we onze activiteiten hebben ingepast in onze doelstellingen, dan nodigen we je graag uit tot kennisname van de volgende bladzijden. Veel leesplezier!

INHOUDSTAFEL

1.Situering 4

2. Zes criteria van een vereniging waar armen het woord nemen 7

2.1 Criterium 1: Armen verenigen: samenkomsten en ontmoetingen van armen en niet-armen organiseren 7

2.1.1. Vrijetijdsactiviteiten als instap 7
2.1.2 De vrijwilligers als motor van onze vereniging 12
2.1.3 Stagiaires in De Lage Drempel en Steun op Maat : een meerwaarde 12

2.2 Criterium 2: Blijven zoeken naar armen: de nodige instrumenten inzetten om armen te blijven zoeken 14

2.3 Criterium 3: Armen het woord geven: de geëigende methodieken hanteren om het proces van armen het woord geven te ondersteunen 16

2.4 Criterium 4: Werken aan de maatschappelijke emancipatie van armen: informatie en vorming aanbieden 18

a. Infonamiddagen (‘doen!derdagen’) 19
b. Modulaire opleidingen 20
c. Individuele begeleiding 22

2.5 Criterium 5: Werken aan de verandering van maatschappelijke structuren: thematisch werken aan maatschappelijke structuren 24

2.5.1 Plandag en 45-puntenplan 24
2.5.2 Themawerking “Wonen voor mensen in armoede” 25
2.5.3 Themawerking Mobiliteit/ vervoersarmoede 26
2.5.4 Werking sociale cohesie: Herdenkingsmoment Eenzame overledenen 26

2.6 Criterium 6 : Dialoog met samenleving en beleid realiseren : dialoogwerkgroepen opzetten om participatie in het beleid mogelijk te maken 27

a. Bilaterale samenwerkingen uitbouwen met sociale partners 27
b. Intern georganiseerde dialoogwerkgroepen 28
c. Extern georganiseerde dialoogwerkgroepen 28

3.Deelwerkingen 31

3.1 Rap-op-Stap Loket 31
3.2. DigiDrempel 33
3.3 Steun op maat 35
3.3.1 Gezinsversterking: individuele steunrelaties 38

a. Zeven stappen om een gezin te koppelen aan een buddy 38
b. Analyse gemaakte matches in 2020 41
c. Wat is de meest zinvolle dagbesteding van de ouders binnen deze gezinnen? 42
d. De meest voorkomende hulpvragen van de gezinnen 43
e. Criteria steungezinnen 45

3.3.2 Groepsaanbod voor gezinnen en kinderen 47
3.3.3 Samenwerking en overleg 48

1. Situering

De Lage Drempel werd in oktober 2000 door Bernard Defossez (nog steeds bestuurder) gesticht als een plaats waar mensen in armoede ongedwongen samen konden komen met vrijwilligers (niet in armoede). In een klein appartementje op de Wollemarkt werden voor de eerste keer de deuren geopend. Nu, bijna 20 jaar later, doen we dit nog steeds. Maar we groeiden en groeiden. Er kwamen meer bezoekers, meer vrijwilligers, de samenwerking met andere diensten werd intenser, de werking werd ook inhoudelijker. Er kwam een personeelslid bij in 2007, en we verhuisden naar een grotere ruimte in de Onze-Lieve-Vrouwestraat. We werden tenslotte een erkende Vereniging waar Armen het Woord Nemen en een Welzijnsschakel (inhoudelijk ondersteund door Welzijnszorg). Maar bovenal zijn en blijven we een **vrijwilligersvereniging** (met ruim 60 vrijwilligers!) die via een dagelijkse ontmoetingsruimte mensen samenbrengt om zo samen te strijden tegen armoede in Mechelen en daarbuiten.

Wij worden als een "**vereniging waar armen het woord nemen**" erkend en gesubsidieerd door Vlaanderen op basis van zes criteria (armen verenigen, hun het woord geven, werken aan maatschappelijke emancipatie, vormen, in dialoog gaan en armen blijven zoeken) (zie pt. 2);

Een belangrijk doel van de vereniging is armoedebestrijding door het nastreven van maatschappelijke verandering. We combineren hiervoor een **basiswerking met een themawerking.**

Met de **basiswerking** halen wij mensen in armoede uit hun sociaal isolement. We organiseren hiervoor 5 ontmoetingsmomenten per week en tal van vormingen en culturele uitstappen. Verder wil onze vereniging mensen in armoede ook opnieuw vertrouwen geven in hun eigen capaciteiten om zo hun eigenwaarde terug in evenwicht te brengen, waarbij vrijwilligers sterk worden ingeschakeld als 'ondersteuners'. Zelf zaken aanpakken, slagen en waardering krijgen staan hierbij centraal.

De Lage Drempel werkt ook met een **themawerking** en dit rond thema's die belangrijk zijn voor mensen in armoede (bvb. betaalbaar wonen, digitale vaardigheden, …). Tijdens deze mogelijke vormingen verzamelen de mensen ervaringen en formuleren knelpunten. Rond de thema's armoede, sociale uitsluiting, emancipatie, mogelijkheden, sociale rechten, ... gaat De Lage Drempel in gesprek met veldwerkers, verantwoordelijken en beleidsmakers. Er worden veranderingsvoorstellen geformuleerd die een belangrijk verschil kunnen maken voor mensen in armoede.

2. Zes criteria van een vereniging waar armen het woord nemen

Een vereniging waar armen het woord nemen dient aan zes criteria te voldoen om in aanmerking te komen voor erkenning en subsidiëring door Vlaanderen. Deze criteria zijn niet statisch, maar voortdurend in beweging en worden –afhankelijk van het doelpubliek en de inzet van personeel en vrijwilligers- al of niet minimaal of maximaal ingevuld.

Criterium 1: Armen verenigen: samenkomsten en ontmoetingen van armen en niet-armen organiseren

Een taak van de vereniging is om armen en niet-armen te verenigen door het organiseren van ontmoetingen en activiteiten. Jaarlijks wordt er verwacht dat de vereniging minstens 15 mensen in armoede samenbrengt in een dialoogproces.

Criterium 2: Blijven zoeken naar armen: de nodige instrumenten inzetten om armen te blijven zoeken

Een vereniging moet actief blijven zoeken om mensen in armoede te bereiken en nieuwe leden te werven. Er wordt enerzijds verwacht dat een vereniging inspanningen doet om nieuwe mensen te bereiken met hun verenigingsaanbod. Anderzijds wordt er gevraagd om jaarlijks een schatting te maken van het aantal 'nieuwe' mensen in armoede die bereikt werden en hoe frequent die nieuwe personen deelnamen aan het activiteitenaanbod van de vereniging.

Criterium 3: Armen het woord geven: de geëigende methodieken hanteren om het proces van armen het woord geven te ondersteunen

Armen het woord geven betekent dat de vereniging de voorwaarden moeten scheppen opdat armen het woord kunnen nemen. Het woord geven en nemen moet niet alleen letterlijk worden genomen. Mensen kunnen ook aan bod komen door te tonen wat ze kunnen, door een taak op te nemen en daarvoor erkenning te krijgen. Daarnaast moeten mensen in armoede in een vereniging de kans krijgen deel te nemen aan de beheersorganen.

Criterium 4: Werken aan de maatschappelijke emancipatie van armen: informatie en vorming aanbieden

Emancipatie van mensen is pas mogelijk als mensen een volwaardige plaats krijgen, verantwoordelijkheid mogen opnemen en mee kunnen bepalen wat er rond hen gebeurt. Daarom wordt er verwacht dat de vereniging informatie en vorming aanbiedt. Aan de ene kant moet de vereniging aan mensen in armoede hun rechten leren kennen en hen helpen ook iets te doen met die rechten. Er wordt verwacht dat de vereniging jaarlijks minstens 3 infosessies of vormingen over maatschappelijke thema's organiseert voor mensen in armoede.

Aan de andere kant is het nodig dat er in de hele samenleving kansen worden geboden, zodat mensen ook buiten de vereniging hun rechten kunnen uitoefenen. Naast het streven naar gelijke rechten, kunnen de verenigingen initiatieven ondernemen om de mentaliteit en het denken over armoede te veranderen. Er wordt verwacht dat de vereniging jaarlijks minstens 3 infosessies of vormingen over armoede organiseert voor externen met betrokkenheid van mensen in armoede.

Criterium 5: Werken aan de verandering van maatschappelijke structuren: thematisch werken aan maatschappelijke structuren

Er wordt verwacht dat de vereniging in groep gaat werken rond zaken die mensen in armoede uitsluiten en nagaat in welke mate het beleid daarin een rol speelt. Men gaat de knelpunten binnen de 'maatschappelijke structuren' blootleggen en voorstellen doen die tot verbetering van de situatie leiden. Men gaat met andere woorden aanduiden waar en hoe het beter kan. Men spreekt er niet enkel over in de vereniging, maar zorgt er ook voor dat de resultaten van de gesprekken aan de verantwoordelijken van de samenleving worden overgebracht, of dat deze laatsten deelnemen aan de gesprekken."

Er wordt verwacht dat de vereniging jaarlijks zelf minstens 1 beleidsdossier opstelt**.** Een beleidsdossier wordt ruim geïnterpreteerd, maar moet maatschappelijk relevant zijn. Er wordt verwacht dat het proces waarin het is ontstaan wordt beschreven. Een beleidsdossier wordt opgesteld door de toepassing van de 6 criteria.

Criterium 6: De dialoog met de samenleving en het beleid realiseren: dialoogwerkgroepen opzetten om participatie aan het beleid mogelijk te maken

Door een dialoog aan te gaan met diensten, instellingen, overheden en met de hele samenleving, proberen de verenigingen ervoor te zorgen dat iedereen meer opkomt voor het respect en de gelijkwaardigheid van mensen in armoede.

2.1 Criterium 1 : armen verenigen - samenkomsten en ontmoetingen van armen en niet-armen organiseren

Verenigen is méér dan mensen samen brengen. De Lage Drempel tracht een warme ontmoetingsplaats te zijn in de stad. Een plek waar men zich niet hoeft te verantwoorden, waar men gewoon zichzelf kan zijn. Waar men niet een cliënt of zorgvrager is, maar een mens. Een tas koffie en een goede babbel zijn voor ons essentieel als insteek om rond armoede te werken.

Rondom of vanuit de open ontmoetingsruimte worden activiteiten, vormingen en feesten georganiseerd. We zijn 5 halve dagen per week open en daardoor ook heel toegankelijk: in een klassieke week zijn er ontmoetingsmomenten op maandag-, dinsdag- en vrijdagnamiddag alsook op zaterdagvoormiddag (voor mensen die werken of gezinnen met kinderen). Op 3 donderdagnamiddagen per maand organiseren we nog altijd tijdens het schooljaar een infonamiddag onder de noemer Doenderdagen. Op de derde donderdag komen alle bezoekers die dit willen samen in het Forum.

Het voorbije werkjaar was natuurlijk anders dan anders : we zijn goed gestart maar op 15/03 moesten we de deuren sluiten tot 15/07. Daarna gingen we op afspraak open (15 personen/ namiddag, 3 dagen i.p.v. 5, en vanaf sept. naar 8 personen). Op 15/10 sloten we terug noodgedwongen de deuren van de ontmoetingsruimte. **Uiteindelijk waren we slechts 97 (halve) dagen open en kwamen er 1929 bezoekers over de vloer (gespreid over ca. 7 maanden), dit is gemiddeld 275 bezoekers per maand…** (in januari 665 bezoekers, februari 622, maart 208, april-juni gesloten, juli 73 , augustus 126, september 117, oktober 119, november en december gesloten).

We organiseerden wel een **winteropening begin 2020 (2 januari tot 29 februari), voorzien voor daklozen en andere mensen in armoede die we nu niet bereiken**: we serveerden 11 x soep en brood op zaterdag. In december startte normaal de volgende winteropening, maar door Covid19 werd dit niet mogelijk.
We ondersteunden ook **de oprichting van de dagopvang (parallel met de winternachtopvang) – vanuit KAN/KansArmoedeNetwerk**- in een vleugel van het oud ziekenhuis aan de Zwartzustersvest. Van begin december waren we tot eind maart elke vrijdag op post met een vrijwilliger en stagiaire. Elke dag deed een andere sociale organisatie permanentie van 11 tot 17u, het CAW nam ’s nachts, ‘s morgens en de vooravond voor zijn rekening. Er waren gemiddeld 15 bezoekers/ dag.
Toen de tweede lockdown inging vanaf 15/10, zijn we ook gestart met **een kleinschalige voedselbedeling, i.s.m. het voedselplatform Foodsavers (Ecoso).** Elke vrijdag komen er ca. 25 bezoekers (ook veel nieuwe) langs om vers fruit, groenten, zuivel en vlees op te halen. Gezien de levensduurte (en de grote impact van eten op hun budget) en omwille van het doorbreken van de eenzaamheid, hebben we dit tijdelijk opgezet. We merkten dat we een aantal bezoekers die al een tijdje niet meer langs kwamen in de Drempel (door de sluiting van de ontmoetingsruimte) terug konden bereiken .

2.1.1. Vrijetijdsactiviteiten als instap

De Lage Drempel zet zeer sterk in op **informeel leren** via vrijetijdsactiviteiten**,** waarbij er – los van vaste lesmomenten en leerinhoud – samen ‘onbedoeld’ wordt geleerd en dit begeleid door een

taakvrijwilliger. Een goed voorbeeld is het tuinproject : als bezoekers iets willen planten of zaaien, moeten ze hulp vragen over de juiste wijze aan de begeleidende vrijwilliger, ze kunnen dit ook aan elkaar vragen, ze moeten zelfstandig hun tuintje onderhouden, water geven, bemesten, .. en moeten dit iedere dag doen zodat ze iedere dag aanwezig moeten zijn. Ook bij het koken wordt er volop informeel geleerd van elkaar: samen groenten snijden, oven instellen, ingrediënten uit een andere cultuur leren kennen, …
Een overzicht :

1. Kooklessen: 1 x /maand op woensdagvoormiddag (o.l.v. Rozette Geuens en Marina Verlinden)

   Maandelijks zijn er kooklessen in De Lage Drempel. Twee vrijwilligers (Rozette en Marina) geven deze lessen waarbij de focus ligt op gezond en budgetvriendelijk koken. De deelnemers krijgen ook achtergrondinformatie over keukenhygiëne en vitaminerijk koken. In 2020 ging slechts 1 kookles door voor 12 mensen op 19/02

   Recepten werden wel doorgegeven, bezoekers konden ook verse voeding halen bij de voedselbedeling vanaf midden oktober.

2. Lage Drempel-zangkoor : 4x /maand op maandagmiddag (o.l.v. Tinneke Vanderweyden)
   Het zangkoor blijft een goede manier waarbij mensen in armoede en mensen zonder armoede-ervaring elkaar versterken. Het koor repeteert op maandagvoormiddag van 12u00 tot 13u00 met nadien een gezellige broodmaaltijd. De essentie blijft het samen zingen en het samen plezier maken. Het hoeft geen betoog dat het optreden in groep ook een sterke, empowerende waarde in zich draagt en een sterke groepsvorming bewerkstelligt.

   In 2020 kwam het koor slechts 2 x samen (10/02-9/03)

3. Crea-Club: 3 x/maand op woensdagmiddag (o.l.v. Carine Rosiers en Carina Baeten)
   Op creatief vlak slaan bezoekers en vrijwilligers de handen in elkaar. Op woensdagen van 14u. tot 17u. zijn er creatieve activiteiten.
   In 2020 werd 10x samen geknutseld, genaaid, geschilderd, gecreëerd,… met gemiddeld 8 deelnemers per keer. In de zomervakantie waren er ook terug 2 x lessen.
   Vanaf het begin van het jaar was er een samenwerking met RC Pastel (Emmaüs/Emergo). Wekelijks waren der gemiddeld 4 à 5 deelnemers vanuit RC Pastel, begeleid door de creatief therapeute.

4. Verstelatelier: 2 x / maand op dinsdagvoormiddag (o.l.v. Ida en Vera Peeters)
   Dit naaiatelier, waarbij vooral herstellingen worden uitgevoerd, is ontstaan vanuit het project Steun op Maat (zie infra). Het verstelatelier is echter ook toegankelijk voor mensen van De Lage Drempel.
   In 2020 vonden er 5 verstelateliers plaats. Er waren gemiddeld 9 deelnemers per activiteit. De leeftijd van de deelnemers van deze activiteit ligt tussen 30 en 65 jaar.

5. Stadstuinproject: 4 x / maand maart-oktober op maandagnamiddag (o.l.v. Luc De Munter en i.s.m. TuinHier):

Ons moestuinproject is allicht het grootste informeel leerproject dat is voortgekomen uit de samenwerking met CBE Open School. Nu staat het al een tijdje op eigen benen. Er staan 10 tuinbakken in de grote tuin van De Lage Drempel. Niet alleen is het voor onze bezoekers leerrijk en leuk om zelf iets te zaaien, planten en te verzorgen; het project vindt ook zijn meerwaarde in het zien groeien, iets te verzorgen en hiervan letterlijk de vruchten te plukken. Voor het zaai- en plantgoed wordt samengewerkt met vzw TuinHier. De (goed op te volgen) afspraken rond het tuinproject werden samen met de deelnemers opgesteld.

Tien personen in armoede begonnen er aan in mei 2020 (2 maanden later dan gepland, de tuin ging als eerste open) ; 8 haalden de eindmeet in oktober.

6. Culturele uitstappen : 1x / maand naar theater, muziek, musea, ..in en buiten Mechelen en zomeruitstappen (3-maandelijkse Werkgroep 'cultuur-sport-uitstappen' o.l.v. Hedwig De Saeger):
   Cultuur en ontspanning zijn essentieel in ieders leven, iets waar iedereen recht op heeft. Bij De Lage Drempel proberen we met inspraak van onze bezoekers een gevarieerd en betaalbaar programma aan te bieden. Deze activiteiten doen we steeds in groep.
   Hiervoor gebruiken we zoveel mogelijk de stedelijke Uitpas en andere toelagen vanuit het Lokaal Netwerk Vrijetijdsparticipatie. Omdat we ook mee aan de kar van toegankelijke en betaalbare vrijetijdsbeleving willen trekken, zijn we tevens vertegenwoordigd binnen dit Mechels overlegorgaan.

We proberen in ons aanbod rekening te houden met ieders wensen en willen zo een grote verscheidenheid aan activiteiten programmeren (expo's, theater, comedy, muziek, …) Onze werkgroep Cultuur (waarin 3 bezoekers) verzorgt de organisatie hiervan.
Culturele of ontspannende activiteiten zijn niet helemaal gratis. We kiezen ervoor om ook de deelnemers financieel een deeltje te laten bijdragen aan deze activiteiten. Dit is onderdeel van onze emanciperende visie. Bezoekers geven trouwens zelf aan dat ze liever iets betalen. Op die manier leren ze ook keuzes maken en omgaan met hun budget. Doorgaans betaalt men 1 of 2 euro voor een culturele activiteit en 5 euro voor grotere daguitstappen. Kinderen onder een bepaalde leeftijd mogen wel gratis mee.

Er vonden 11 uitstappen en culturele activiteiten plaats in 2020, veelal in de zomervakantie :

- bezoek Neverending Park HVB Mechelen 10/01
- Kunst-uur 14/02
- swingpaleisquiz 19/06
- culinaire stadswandeling 26/06
- petanquetoernooi 3/07-23/07
- drempelquiz 9/07
- bezoek Trainworld 16/07
- wandel en fietsdag Damiaanmuseum Tremelo 29/07,
- fotozoektocht Mechelen 6/08
- fietstocht Fort van Duffel 13/08
- bezoek Zoo Antwerpen 27/08

De uitstappen naar Red Star Line museum, Vlaamse ardennen, ... zijn afgelast. .

Op ons maandelijks Forum kunnen bezoekers voorstellen doen voor de groepsactiviteiten (theater, toneel, daguitstappen,..). Er vonden 7 fora plaats.

7. Festiviteiten: 5 x / jaar (via Werkgroep Feesten o.l.v. Gerrit Maudens):
   Samen belangrijke momenten in het jaar vieren is iets dat iedereen graag doet. Dus wij ook. Bovendien maken we er altijd een echt groepsgebeuren van. Sinds augustus 2014 is er ook een interne Werkgroep Feesten opgericht die deze feesten organiseert. Ook onze bezoekers worden ingeschakeld om een handje te helpen. Iedereen krijgt de kans om hier aan mee te werken: vanaf de planning in de werkgroep tot het opzetten, bereiden, feesten en opruimen.

   - Op 6 januari hadden we een nieuwjaar-pastafeest (samen met Pizzeria Marcello, die dit belangeloos voor ons deed) , met ca. 50 deelnemers
   - Op 12 februari vierden we het Valentijnsfeest, met maar liefst 40 tortelduifjes
   - Tijdens de corona/ lockdown lagen de feesten niet stil maar in een andere vorm : voor het Sinterklaasfeest maakten we ca. 80 pakketjes met speelgoed en lekkers, met Kerstmis waren er meer dan 100 kerstpakketten, bijeengebracht door veel verschillende sponsors (brouwerij Het Anker, Body Shop, …)

- We hebben ook een 70-tal bezoekers ingeschreven voor de take-away op kerstavond, kerstdag en oudejaarsavond (Refuge, The Chick, Scheppers)
- Er werd terug via de actie van De Warmste Week soep gemaakt op 21/22/23 december door een vijftal Mechelaars, waarvoor dank !

2.1.2 De vrijwilligers als motor van onze vereniging

Binnen De Lage Drempel VZW zijn de vrijwilligers dé motor van onze vereniging. Slechts dankzij hun engagement kunnen we een warm onthaal bieden, allerhande lessen en workshops aanbieden, projecten uitrollen én een positieve vereniging zijn. Zo'n 60-tal **vrijwilligers** werkten in 2020 voor onze vereniging (incl. Steun op Maat)

- Er zijn in 2020 zo'n **8 nieuwe vrijwilligers** bijgekomen : SOM-vrijwilligers Nele Van Beginne, Ann Van Dingenen, Michelle Klop, Maaike Rotty; digitale vrijwilligers Michael Wyckmans, Tobias Huyghens en Michael Romberg; woonclubvrijwilliger Guido Verlinden … We namen ook afscheid van 4 vrijwilligers: Maries Robijns (nog steeds RVB-AV), Ludmilla Kusa, Lea Leers en Mathias Kaesemans
- Elke nieuwe vrijwilliger kreeg vanaf januari 2020 een **nieuwe overeenkomst**, Huishoudelijk Reglement, brochure en profiel (37 overeenkomsten + getuigschriften goed gedrag en zeden).Deze overeenkomst werd samen met het gepaste profiel of profielen en het vernieuwde huishoudelijk reglement aan elke vrijwilliger ter lezing en ondertekening voorgelegd.
- **Het zoeken naar nieuwe vrijwilligers** is een permanente opdracht: dit gebeurt via advertenties/ vacatures op vrijwilligersdatabanken, via verspreiding van folders van DLD en Steun op Maat bij een dertigtal sociale partners, via mondelinge reclame (van huidige vrijwilligers), maar ook via acties als "**De Warmste Week**" op het einde van het jaar.
- **Intervisie voor vrijwilligers Steun op maat** (ism psychologe / presentiewerker Emergo) en **vrijwilligers DLD op vrijwilligersvergadering (o.m. over omgaan met diversiteit)**
- **Vormingsbeleid:** cultuursensitieve zorg (6/02, 10 deelnemers) , studiedag ' week van de vrijwilliger' (5/03, 6 deelnemers) en vorming rond grenzen stellen (15/09, 5 deelnemers) ingericht voor SOM-en DLD vrijwilligers. Andere vormingen (basisvorming WZZ, omgaan met lastig gedrag, ...) zijn uitgesteld naar 2021.
- **20 jaar DLD :** een werkgroep met bestuursleden en vrijwilligers kwam 4 x samen om een colloquium voor te bereiden op 19/11 ter gelegenheid van 20 jaar De Lage Drempel; thema was kinderarmoede. We hadden hiervoor 3 gerenommeerde sprekers kunnen aantrekken, en mikten op een 100-tal personen. We hebben ook een kortfilm laten ontwikkelen waarbij de stichter Bernard Defossez wordt geïnterviewd , alsook een steungezin(20 jaar De Lage Drempel - YouTube). Helaas is dit uitgesteld naar 19/11/2021!

2.1.3 Stagiaires in De Lage Drempel en Steun op Maat : een meerwaarde

De Lage Drempel zet elk jaar sterk in **op studenten die een korte of lange stage komen doen in De Lage Drempel of bij Steun op Maat.** Deze stagiaires zijn heel belangrijk voor de dagelijkse werking van De Lage Drempel: niet alleen versterken ze het team (en maken ze het vele werk wat lichter) ,

daarnaast is het ook belangrijk dat jonge mensen de doelgroep en hun leefwereld leren kennen en vice versa. In 2020 waren er liefst 25 **studenten** die voor korte of lange periode in De Lage Drempel of Steun op Maat hun steentje hebben bijgedragen.

In het voorjaar 2020 waren Charlotte Aelbrecht (Orthopedagogie 3de bach. KDG Hogeschool) en Sander Cusin (Orthopedagogie 2de bach AP Hogeschool) bij ons aan de slag). Ook Belinda Brams (2de j. HBO Sociaal Werk Thomas More) deed vanaf oktober 2019 als werkstudent een korte stage (80u) tot maart 2020. In het najaar 2020 deed Sander zijn 3dej stage, en werd hij vergezeld door 2de j stage Jinthe Vanbrandt (Sociaal werk, 2de bach. Artevelde Hogeschool).

Zij krijgen – afhankelijk van hun te presteren uren (80u, 250 of 500 u), een uitgebreid takenpakket, met inbegrip van het begeleiden van een steungezin. Ze dienden een aantal taken autonoom uit te voeren, werden ingeschakeld in de ontmoetingsruimte, organiseerden vrijetijds-en vormingsactiviteiten (doen!derdag, kwis, muziek, ..), enz. Ze werden mee opgenomen in het team, en kregen een tussentijdse en eindevaluatie samen met de bevoegde stagementor van hun school.

Voor Steun op Maat werken we ieder jaar samen met eerstejaarsstagiaires BA Gezinswetenschappen Odisee Brussel. Twee studenten kregen de mogelijkheid te starten in december 2019. Hun stage werd tot maart 2020 verdergezet. Helaas werd dit vroegtijdig afgerond door de eerste lockdown door coronavirus. Dit jaar mochten we 1 studente in onze ploeg van stagiaires verwelkomen. Ze werd gematcht aan een tweeoudergezin met 1 kind. De samenwerking met deze studente zal ook in 2021 verdergezet worden daar de stage gestart is in december 2020.
In totaal waren er in 2020 3 stagiaires van Odisee actief binnen Steun op Maat.

Steun op maat werkte ook dit jaar samen met 3de jaarsstudenten BA Lerarenopleiding Lager onderwijs van de Mechelse hogeschool Thomas More. In het kader van een Horizonsstage namen in 2019 liefst 8 studenten (in duo) een steunrelatie op gedurende zes maanden; in 2019-2020 waren dit 8 studenten. Ook in het schooljaar 2020-2021 kozen opnieuw 8 studenten voor ons project. Door corona startten de studenten pas eind december 2020 aan hun stage. De samenwerking met hen zal in 2021 verdergezet worden zodat voldoende kansen krijgen om een kijkje te kunnen nemen in het leven van kansarme gezinnen. Door deze ervaring leren de studenten wat de beperkingen kunnen zijn van een kansarm kind in de klas. Verschillende onder hen lieten ons weten dat ze dit project als zeer waardevol ervaren en dit ook als een echte leerschool beleven, want theorie wordt meestal anders ervaren.
De studenten kregen intervisie op maat (door corona vond dit online plaats, via de link Google Meet), dit zowel in groepsverband als per duo. Daarnaast werden ze bijgestaan door een whatsapp-groep. Naast de mogelijkheid om ook per mail bereikbaar te zijn voor hen, konden ze ook rekenen op telefonische of video-chat mogelijkheid voor extra ondersteuning.
Alle studenten kregen ook de mogelijkheid om vormingen bij te wonen waarin ze zich verder konden verdiepen in armoede bestrijding.
De studenten krijgen tegen het einde van hun stage een evaluatieverslag per duo. Hierin wordt nagegaan welke ankercompetenties ze verworven hebben.
De studenten krijgen ook de mogelijkheid om een evaluatie te doen van Steun op Maat (hoe hebben ze het project ervaren, welke meerwaarde ze ervaren binnen dit project, welke verbeterpunten het project heeft,…?).

2.2 Criterium 2 : Blijven zoeken naar armen: de nodige instrumenten inzetten om armen te zoeken

Wie komt er naar De Lage Drempel? Welke mensen bereiken we en hoeveel mensen zijn dit? Wat is het draagvlak van onze vereniging?

In principe houden we geen cijfers bij, en ook geen individuele dossiers. We noteren wel elke dag de voornamen, om zo te weten wie er op welke dag komt en wie er al een tijdje niet meer is geweest…We willen mensen steeds op een onbevangen manier ontvangen, zonder dat ze allerlei papieren en documenten moeten invullen. We zijn immers geen hulpverleners die rechten toekennen aan mensen met een bepaald profiel. **Iedereen is welkom, ongeacht afkomst, inkomen, verleden**. Het gaat steeds om mensen die zich in een bepaalde armoedesituatie bevinden, zowel financiële armoede als sociale armoede. We merken ook steeds meer **psychisch kwetsbare mensen** op, die een veel te klein sociaal vangnet hebben en die dikwijls de nodige nazorg ontberen indien ze uit een residentiële setting komen. Dit wordt deels opgevangen door de psychologe/ presentiewerker (2d/week), die helaas stopte in oktober 2020.

Door de coronacrisis en de lockdown (15/03-11/06 en terug vanaf midden oktober) is het aandeel van individuele begeleidingen – uit noodzaak- sterk toegenomen. Door de sluiting van de ontmoetingsruimte waren er 3 d/ week permanenties en vanaf oktober 4 d/ week.

We merken een aantal tendensen op:
-we registreerden een 15-tal nieuwe 'bezoekers' , veelal via voedselbedeling op vrijdag vanaf oktober
-we merken dat er beduidend meer (alleenstaande) vrouwen dan mannen komen
-er zijn - in tegenstelling tot vorig jaar –meer 20 en 30-plussers; deze worden meestal doorgestuurd vanuit de acute opvang/ winteropvang.
-verder maakt de goede doorverwijzing door de andere Mechelse welzijnspartners (o.a. Sociaal Huis, andere armoedeverengingen zoals de Keeting en Koraalhuis, Straathoekwerk, CAW, CGG, …) dat meer Mechelaars in armoede onze ontmoetingsruimte bereiken of gericht naar ons doorverwezen worden.
-we ontvangen meer 'tijdelijke bezoekers' zoals thuis-en daklozen (via acute en winteropvang), mensen met verslavingsproblematiek (doorverwezen vanuit SLO, SH, De Sleutel, Emergo, …), anderstaligen (via CBE, moedergroepen, verstelatelier, …) , … die meestal na een gerichte doorverwijzing en schakeling, een oplossing vinden voor hun problemen en minder frequent langs komen in DLD; er wordt wel nog opvolging/ nazorg gedaan naar deze bezoekers via een goed contact met de straathoekwerker, presentiewerker, mobiel team Emergo,…

Het zoeken van personen in armoede gebeurt binnen De Lage Drempel op diverse manieren:

- **Er zijn natuurlijk de laagdrempelige activiteiten en groepsbijeenkomsten** die voor iedereen gemakkelijk toegankelijk zijn en waaraan iedereen mag deelnemen. Vooral in de dagelijkse ontmoetingsruimte en via infosessies op doenderdag en langlopende vormingen (digitaal / taal) en via vrijetijdsactiviteiten (koken, koor, crea, …). Ook via 3 zomeruitstappen en feesten zijn er nieuwe bezoekers aangetrokken. Ook ROS / rap op Stap en digipunt Digidrempel

trekken niet-bezoekers aan (met doorverwijzing naar aanbod DLD). Ook de gezinnen van Steun op maat (ca. 25 door buddy's steungezinnen en 13 door DLD ondersteunde gezinnen incl. kinderen, ca. 180 personen) worden toegeleid naar uitstappen, feesten of vrijetijd als kooklessen en verstelatelier

- **Er zijn individuele contacten, zoals huisbezoeken en telefoongesprekken.** Dit gebeurt vooral binnen het buddyproject Steun op Maat nl. nieuwe gezinnen worden geworven via mond –aan–mondreclame vanuit de huidige gezinnen. Binnen De Lage Drempel krijgen we regelmatig telefoon vanuit doorverwijzers/ 1ste lijnpartners (waaronder Sociaal Huis, CGG, ..) en vanuit de doelgroep zelf… We hebben ook sterk geflyerd bij de voedselbedelingen van de St. Vincentiusverenigingen. De stap zetten naar de Drempel zélf is dan wéér niet zo vanzelfsprekend; als dit gebeurt, is dit meestal van korte duur, al zijn er gelukkig ook uitzonderingen. Nieuwe bezoekers die regelmatig langskomen, worden meestal aangebracht door een reguliere bezoeker.
- **Partners die De Lage Drempel bekendmaken:** via ons groot doorverwijsnetwerk wordt onze werking aan de doelgroep bekendgemaakt (mondeling, via flyers overal aanwezig); dit netwerk wordt regelmatig onderhouden d.m.v. individuele contacten met hulpverleners, in het bijzonder straathoekwerkers Jan,Vincent en Laurens, CAW (Kim, Bart, Mathias, …), ID team Sociaal Huis (Dennis, Anneleen, …), Sint Vincentius Noord en Zuid…
- **Folders, affiches, krantjes:** maandkalenders en flyers zijn bedeeld op alle openbare plaatsen, alsook het nieuwe ' 't drempelkrantje' (3 maandelijks krantje vanuit de bezoekers/ deelnemers "Pret met de Gazet", zie infra) dat op 30 openbare plaatsen is verdeeld. Er zijn ook nieuwe flyers van DigiDrempel, Steun op Maat en Rap op Stap verdeeld (digitaal/ face to face)

- **Mond tot mondreclame**: de bezoekers brengen zélf veel nieuwe mensen aan , ook is er een sterke doorstroom vanuit de winteropvang en acute opvang CAW. In totaal een 20-tal nieuwe –redelijk vaste- bezoekers in 2020. Vooral via de nieuwe voedselbedeling (elke vrijdag ca. 25 deelnemers) is er een nieuw jong publiek bijgekomen.

- **Materiële hulpverlening**: de Lage Drempel voorziet geen materiële hulpverlening, behalve soepbedeling tijdens de winteropening tussen 1/01/2020 en 29/02 (elke zaterdag , 41 personen gemiddeld) , en tijdens de voedselbedeling (via Foodsavers)
- We konden het voorbije werkjaar regelmatig rekenen op **persbelangstelling :**
  - voor het Drempelkrantje begin januari 2020 (RTV, GVA, Het Laatste Nieuws, …)
  - voor 20 jaar DLD op 19/11. De Schepen van Armoedebestrijding, Gabriella De Francesco, sneed een taart aan en gaf een speech. Dit is in vele media verschenen : RTV, Stadsradio Vlaanderen, HLN, GVA, …

  Dit wordt opgepikt door de Mechelaars, en zo komen er ook nieuwe mensen bij ons langs.
- Ook **via de sociale media en onze website** wordt uitgebreid bericht over toekomstige en afgelopen activiteiten. We trachten onze Facebook per week aan te vullen met nieuwtjes uit De Lage Drempel en de armoedesector. Ook de FB van Steun op Maat wordt zeer intensief gebruikt, evenals de Whatssapp groep met gezinnen en vrijwilligers en stagiaires.
- **De website** www.delagedrempel.be werd herwerkt en wordt per maand aangevuld met de kalender en nieuws. Aan deze site is ook een website van DigiDrempel gekoppeld.

- **Vindplaatsgericht werken :** Dit gebeurt meer sporadisch, maar gekoppeld aan evenementen (2 feesten jan-feb… 20 % van de inschrijvingen van buiten DLD; een aantal blijft daarna nog

naar DLD komen) en projecten als Digidrempel (voorgesteld in Keeting en Koraalhuis, 5-tal nieuwe bezoekers na elke sessie).

- **Ontvangen groepen en scholen :** er werden in 2020 slechts 2 scholen ontvangen.

2.3 Criterium 3 : Armen het woord geven : geëigende methodieken hanteren om het proces te ondersteunen waarbij aan armen het woord wordt gegeven

Al jaren vormen we met De Lage Drempel een hechte gemeenschap van mensen in armoede en niet in armoede. Samen leven en samen verenigingen, elkaar versterken en verbeteren zijn hiervoor belangrijke uitgangspunten. Ook onze vereniging kan altijd beter.

Om dit vorm te geven, blijven we extra inspanningen doen, door ieder die hier komt de kans te geven mee de werking te bepalen. We stapten helemaal af van het model waarin de 'begeleiders' de inhoud en de werkwijze bepalen. **Iedereen die in de Lage Drempel komt is een medewerker, die in gelijkwaardige relatie met de ander staat**. Elke medewerker heeft zijn eigen invalshoek, capaciteiten en beweegredenen om naar de Lage Drempel te komen en om mee onze werking uit te bouwen.

Een overzicht:

-**via deelname aan de inhoudelijke stuurgroep van de vereniging(Forum)**: één keer per maand maken we tijdens een doenderdag tijd vrij voor elkaar en ons verenigingsleven. Tijdens ons maandelijkse Forum wordt de werking van de vereniging zelf besproken.

Deelnemers aan het Forum kunnen mee de werking, activiteiten en inhoud van de Lage Drempel vorm geven. **Deze maandelijkse forumgesprekken worden goed opgevolgd. Iedereen krijgt op gelijkwaardige manier kans om een inbreng te doen**. De voorzitter leidt het Forum in goede banen. Iedereen rond tafel moet immers de kans krijgen om het woord te nemen. Allen geven op die manier mee vorm aan onze hele werking. Omdat niet iedereen aanwezig kan zijn, wordt er een verslag opgemaakt. We merken ook dat iedereen hard zijn best doet om van deze bijeenkomsten volwaardige vergaderingen te maken.

Deze bijeenkomsten worden ook gebruikt om ervaring op te doen met vergadertechnieken. Feedback op onze werking door onze bezoekers blijft cruciaal om als vereniging te groeien. **In 2020 waren er 7 fora met gemiddeld een 10-tal deelnemers**. Vele beslissingen worden hier samen genomen: afspraken worden gemaakt, knopen doorgehakt, …

- via **ervaringsuitwisseling in werkgroepen** : min. 3 x/maand op onze inhoudelijke sessies op doenderdag, meer dan 50 verschillende mensen in armoede namen deel aan sessies

-**via getuigenissen van de ervaringsdeskundige doelgroep**: deze worden verzameld in themagroepen (wonen, herdenkingsmoment, cultuur,…), via projecten Steun op maat en DigiDrempel , via lange opleidingen (reportage op RTV over drempelkrantje via module CBE Pret met de gazet), via ontvangen van scholen en opleiding door het NTA.

Meer dan sporadisch komen er ook vragen van onderzoekers (bv. UCLL, …) of studenten die bij onze doelgroep interviews willen afnemen. Afhankelijk van het thema, proberen we zeker hun onderzoek te ondersteunen. Hoe meer ervaringen er van onderuit het beleid kunnen beïnvloeden, hoe beter!

-**via mediakanalen als tijdschrift, informatiekrantje, website** …: deelnemers aan Pret met de gazet (6) maken 3- maandelijks het drempelkrantje; andere bezoekers leveren teksten of foto's aan. Voor het herdenkingsmoment lezen 4 bezoekers teksten en gedichten, maakt een bezoeker een foto-PPT, … Van de zomeruitstappen wordt er verslag gemaakt door bezoekers en op de site geplaatst.

-via groepsgesprekken: o.m. op het maandelijks Forum maar ook binnen de infosessies en de praatgroepen (o.m. geweldloze communicatie met de presentiewerker op woensdag) ontstaan er vaak gesprekken/ debatten of kunnen bezoekers vragen stellen

-**via individuele gesprekken of huisbezoeken** : delen van ervaringen met vrijwilligers, coördinator of stagiairs en presentiewerker over psychosociale persoonlijke problematieken, en dit één op één tijdens of naast de ontmoetingsmomenten. Individuele begeleiding wordt niet expliciet opgenomen (geen dossiers, geen trajectopvolging) , maar met administratieve bijstand en doorverwijzing worden bezoekers op weg gezet om mee zelf het probleem aan te pakken . Huisbezoeken gebeuren enkel bij gezinnen van Steun op maat door hun vrijwilligers.

Tijdens de eerste lockdown was er gedurende één maand enkel telefonische permanentie, door de 2 medewerkers en een vijftal vrijwilligers. Vanaf midden april was er een fysieke permanentie 3 d/ week . We merkten dat het moeizaam ging om contacten te onderhouden. Ons publiek is niet zo telefoonvaardig of digitaal actief… Toen we terug vormingen, uitstappen en ontmoetingsruimte opstartten hebben we veel mensen kunnen recupereren.

-via het opnemen van taken bij De Lage Drempel: buiten deelname aan inhoudelijke en georganiseerde momenten, kunnen bezoekers op andere manieren mee vorm geven aan onze vereniging. Ze kunnen mee instaan voor het **onderhoud van onze gemeenschappelijke stadstuin**. Wieden, gras afrijden, aanplantingen doen, snoeien en ander onderhoud is noodzakelijk om van onze tuin echt onze tuin te maken. Heel wat bezoekers helpen ook onze vrijwilligers tijdens de dagelijkse opening van de **ontmoetingsruimte (**mee afwassen, mensen ontvangen, …). Dit maakt de taak van de vrijwilligers lichter en verhoogt de betrokkenheid van de bezoekers bij onze vereniging.

Deze vrijwilligerstaken worden niet vergoed op één of andere manier; er is geen koppeling met de Mechelse gemeenschapsmunt (vanuit De Keeting) de zgn. Koekoek, omdat ook de vrijwilligers van DLD géén vrijwilligersvergoeding ontvangen en dit dus volledig kosteloos doen.

-Daarnaast zijn er onze **interne praktische werkgroepen** waaraan mensen in armoede kunnen participeren. Deze interne werkgroepen verzorgen de interne organisatie. Deze werkgroepen worden getrokken door vrijwilligers, maar ook bezoekers kunnen aansluiten. We hebben werkgroepen rond volgende aspecten:

- **Cultuur en uitstappen** o.l.v. Hedwig De Saeger
- **Communicatie en beeldvorming** o.l.v. Harry Geyskens en Marina Rochtus
- **DigiDrempelstuurgroep** o.l.v. Marina Rochtus

- **Herdenkingsmoment** o.l.v. Daevy Amerlynck en Hedwig De Saeger
- **Festiviteiten** o.l.v. Gerrit Maudens

-Werelddag tegen Armoede op 17 oktober : bezoekers worden via het Forum betrokken bij de uitwerking van de dag en bij de voorbereiding (potlood maken voor de optocht, getuigenissen in het middagprogramma, liedje zingen met sociaalartistieke werking)

-via deelname aan bestuursvergaderingen : bezoekers zijn ook stemgerechtigd lid van de jaarlijkse Algemene vergadering (goedkeuring inhoudelijk en financieel jaarverslag eind april); er is ook één bezoeker/ persoon in armoede lid van de Raad van Bestuur (Wilfried Cauwelier).

2.4 Criterium 4 : Werken aan maatschappelijke emancipatie van armen: informatie en vorming aanbieden

De Lage Drempel gelooft in de krachten van mensen in armoede. **We geloven dat in ieder de kans schuilt om het leven in handen te nemen**. Niemand kiest ervoor om – zoals een bezoeker het zegt – een 'encyclopedie van miserie' te schrijven. Of een ander zegt: 'om te trouwen met Murphy'. Niemand kiest ervoor om in armoede te leven. Soms lijkt dit zo, maar wij geloven erin dat bepaalde levenservaringen ervoor zorgen dat mensen drempels ervaren om zelf iets aan hun situatie te veranderen.
Soms zitten mensen ook vast in een bepaald patroon of hebben ze niet geleerd hoe ze hier uit kunnen geraken. Als ze zelf alle kracht, inzicht en kwaliteiten hadden om er iets aan te doen, zouden ze ook niet in armoede leven. Omdat we de stenen niet in onze mensen hun rugzak willen laten, **zoeken we samen met hen naar kansen op verbetering**. We mogen ze niet alleen hun last laten dragen.

- **We merken dat de nadruk op (het zélf laten opnemen van hun) rechten opnemen duidelijker moet.** Dit vereist dat we ze de rechten moeten leren kennen (via vorming, via werken met www.rechtenverkenner.be, via begeleiding, …) en dat we hen helpen om deze zélf op te nemen en/of gericht 'door te schakelen' naar gepaste hulp (we zijn immers nog altijd 'nulde lijn'). Dit vereist een goede structurele afstemming met Sociaal Huis, Huis van de Mechelaar, CAW, …

- **Individuele hulpvragen zijn merkbaar gestegen en dienen meer afgelijnd** : wat neemt de coördinator op, wat neemt een vrijwilliger op, in welke gevallen schakelen we direct door ? Dit betekent minder intuïtief werken , invoeren van meer systematiek,...

- Er is vanaf 2020 een meer **structureel en systematisch overleg uitgebouwd met CAW en vooral met 'de eerstaangewezen partner' OCMW / Sociaal Huis/ Stad Mechelen** (o.m. via GBO / Geïntegreerd Breed Onthaal, Eerstelijnszones, …).. Ook het officieel overlegplatform KAN (KansArmoedeNetwerk Mechelen) wordt hiervoor gebruikt...

- Om op regelmatige basis info en vorming aan te bieden hebben we (tijdens het schooljaar) op donderdagnamiddag geen vaste ontmoetingsnamiddag maar **een vormings-en infosessie, nl. een "doen!derdag"**, zoals we dit noemen (zie infra).

- Sinds 2018 zetten we ook sterker in op het **digitaal geletterd maken** van onze doelgroep. Dankzij middelen van de Koning Boudewijnstichting en Welszijnszorg (als campagneproject) konden we een groter opleidingsaanbod uitbouwen i.s.m. CBE Open School, up-to-date materiaal (o.m. tablets) aanschaffen en een open digipunt realiseren (met vier jonge deskundige vrijwilligers).

- Emancipatie betekent ook 'mondiger' worden, dus ook **'taliger'**. In 2019 hebben we daarom afscheid van het vertelsalon genomen, en vanaf september samen met CBE Open School ingezet op een nieuwe modulaire opleiding, "**Pret met de gazet**", waarbij het oefenen met de Nederlandse taal centraal stond, inspelend op de dagelijkse actualiteit.

- Tenslotte willen we via **informatiesessies over leven in armoede aan niet-armen/ externen** beter sensibiliseren over wat het betekent om in armoede te leven en de vele facetten van armoede te belichten; dit doen we samen met vrijwilligers én ervaringsdeskundige bezoekers. We willen daarmee ook onze vereniging beter bekend maken. Het is immers om vele redenen belangrijk om niet op ons eigen eilandje te blijven zitten. Netwerking is belangrijk om goodwill in de samenleving te creëren voor (bestrijding van) armoedeproblematieken, een goed doorverwijsnetwerk te onderhouden, afspraken te kunnen maken op beleidsvlak, samen acties te kunnen organiseren, sponsors en schenkers te kunnen aantrekken, …

a. <u>Infonamiddagen ('doen!derdagen')</u>

Onze donderdagnamiddagen veronderstellen een meer actieve inbreng van onze bezoekers : sinds 2011 is er op donderdag een zgn. **DOEN!DERDAG**. Op deze doenderdagen nodigen wij mensen uit om gesprekken te voeren en informatie te geven over specifieke thema's of levensdomeinen. Die thema's worden ons aangereikt door aanbod uit de omgeving, uit persoonlijke gesprekken, uit vragen van de bezoekers, uit eigen gevolgde vormingen. Vanuit onze overeenkomst met de stad Mechelen en de Vlaamse overheid behoort dit ook tot onze taak: mensen sterker maken en hen met de grondrechten laten kennismaken.

In 2020 hadden we 6 **infosessies, met 94 bezoekers en gemiddeld 15 bezoekers per middag**. Voor deze interactieve en participatieve doen!derdagen moeten bezoekers niet inschrijven, maar om 14u30 gaat de deur wel dicht tot 16u. (met een korte (rook)pauze middenin!)

We groepeerden een aantal doen!derdagen volgens verschillende thema's :

a. Doenderdagen/ éénmalige vormingen

- **Omgaan met hoogsensitiviteit 16/01** :Therapeute An Michiels (Sensitief vzw) bracht een vorming van 2 u over wat het betekent (hoog)gevoelig te zijn: over onbegrip, knelpunten, omgaan met te veel prikkels, .. ook al is niet iedereen rond tafel hoogsensitief, toch hebben veel psychische kwetsbare mensen last van te veel prikkels en gevoeligheden. Deze vorming was zeer interactief en werd positief gewaardeerd. Er waren 23 deelnemers. Dit was normaal de eerste vorming van het jaarthema 'Allemaal geestelijk gezond' (door corona uitgesteld naar 2021).

- **Rouw en verlies 5/03 en 11/03** : Kathy Douchar van Parel coaching bracht twee interactieve vormingen over omgaan met verlies en rouwverwerking; dit werd heel breed getrokken : ook omgaan met lichamelijk verlies, verlies van werk of positie, enz. De vormingen vertrokken vanuit vragen en noden van de bezoekers. Er waren resp. 19 en 16 bezoekers aanwezig (+ 4 vrijwilligers)

- **Omgaan met geestelijk welzijn (in coronatijden) 6/02- 18/06-25/06 :** De eerste vorming (coördinator + presentiewerker/ psychologe) ging over hoe we het thema 'allemaal geestelijk gezond' gingen invullen vanuit de bezoekers zelf : welke vormingen, workshops, praatgroepen, beleidsgroep, ... Er werd een oplijsting gemaakt aan de hand van concrete voorbeelden : werken rond zelfontplooiing, omgaan met angstgevoelens, wat is depressie, omgaan met rouw en verlies, omgaan met overgevoeligheid, ...

  De twee andere vorming vielen na de eerste grote lockdown en waren eigenlijk meer praatsessies over de eenzaamheid, angst, ... nav de lockdown ('hoewist' getiteld). Er waren resp. 21, 8 en 7 deelnemers.

---

b. <u>modulaire opleidingen</u>

1/ Opleiding digitaal communiceren:

De digitale lessen passen inhoudelijk binnen ons engagement om de digitale kloof te verkleinen. We focussen daarom vooral op bezoekers met beperkte digitale vaardigheden. Dit kadert in onze digidrempelwerking. CBE Open School (Inge Verroken) verzorgde 7 x 3 u voor 8 cursisten (op 17/01-24/01-31/01-7/02-14/02-21/02-6/03) ; dit gaat over een vervolgcursus voor gevorderden. In het najaar viel een beginnerscursus weg, deze wordt opgenomen vanaf 8/01/2021. Deze cursus kadert in de DigiDrempel-werking (digitale inclusie) en verhoogt ook het zelfvertrouwen van de bezoekers om beter om te gaan met computer, internet en sociale media op diverse levensdomeinen.

2/Taalgerichte opleidingen :

Samen met CBE Open School werd vanaf sept. 2019 ingezet op een nieuwe modulaire opleiding , "**Pret met de gazet**" (11 sessies in 2020: 6/01- 20/01- 03/02-18/02-02/03 en daarna individuele lessen/ 29/09-13/10-27/10-17/11- 24/11-15/12), waarbij het oefenen met de Nederlandse taal centraal stond, inspelend op de dagelijkse actualiteit. Een 6-tal bezoekers werken o.l.v. lesgever Sarah Deckers en vrijwilliger Wim (van de Orde van den Prince) aan een eigen krantje ("'t drempelkrantje") a.d.h.v. de rubrieken van een echte krant (foto's, interviews, sport, …).. De deelnemers waren ook verantwoordelijk voor de lay-out, persberichten, …

Deze module is zéér belangrijk : het geeft de deelnemers eigenwaarde en zelfvertrouwen, laat ze ànders naar de media kijken, geeft ze een identiteit, ...tegelijkertijd kunnen we thema's die leven in DLD ook bekend maken naar buiten toe (bvb. themanummer over huisvesting)

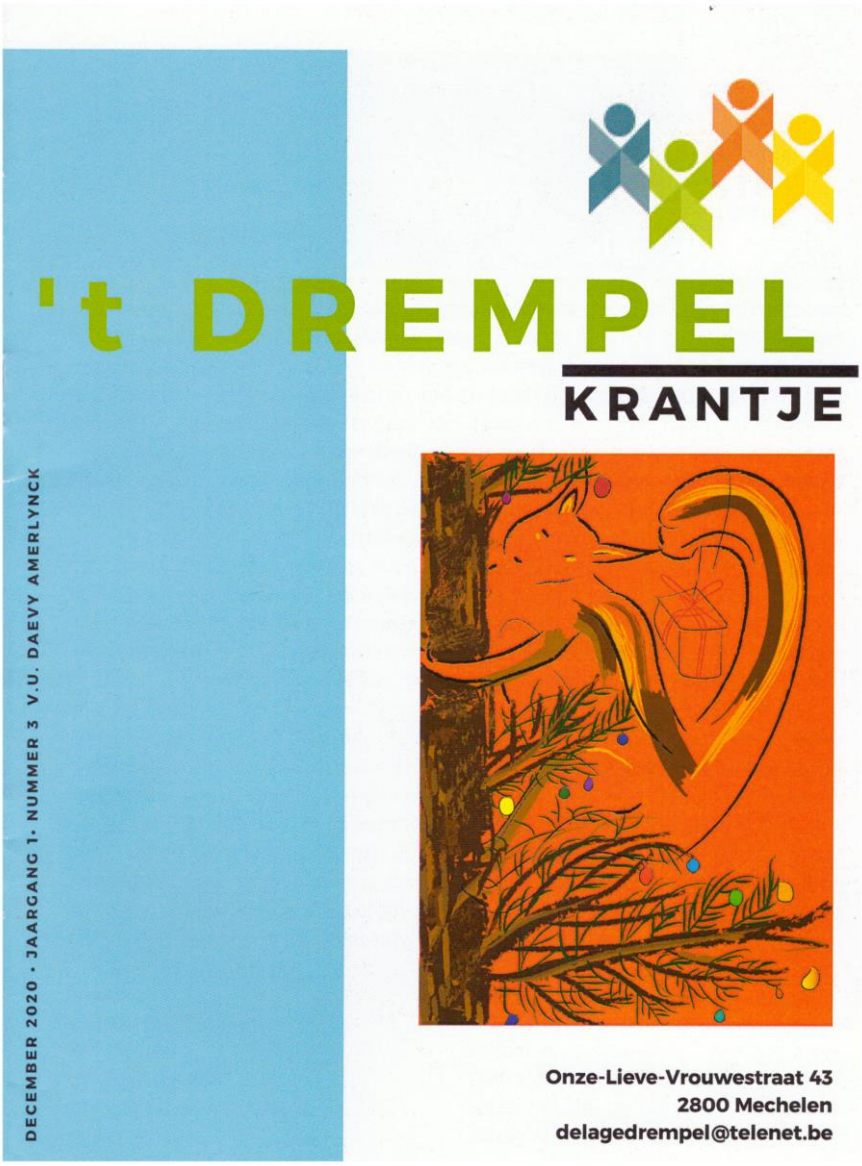

Naast de samenwerking met Open School, organiseren we normaal tijdens de zomer ook de **Bab(b)elbar** in samenwerking met Vormingplus Regio Mechelen, naar analogie van de informele lessen van 't Klapgat tijdens het schooljaar. In de Bab(b)elbar kunnen mensen die Nederlands volgen in Mechelen op een minder schoolse manier hun Nederlands oefenen. Aan de hand van aangepaste leervormen en beperkt lesmateriaal praten vrijwilligers en anderstaligen met elkaar. Deze lessenreeks op donderdagavond ging door Corona helaas niet door.

c. Individuele begeleiding

Het blijft belangrijk dat drempelaars (bezoekers) met hun individuele vragen bij De Lage Drempel terecht kunnen. We houden dan wel geen dossiers bij, of doen niet aan professionele hulpverlening zoals deze gangbaar is bij een OCMW of CAW; toch trachten we waar mogelijk samen oplossingen te zoeken.
Onze vrijwilligers en professionele krachten zijn vaak een eerste aanspreekpunt, een klankbord. Samen zoeken we een goede richting en proberen we gepast door te verwijzen.

Het voorbije werkjaar kregen we vooral vragen over achterstallige betalingen, huur-en verhuis problemen (private of sociale huisvesting), opvoeding (Steun op Maat), administratieve problemen (en digitaal verwerken hiervan), relatieproblemen en oudermis(be)handeling en kosten van gezondheidszorg (mutualiteit, ziekenhuizen, …),…

Net als in 2019 hebben we ook in 2020 een **15-tal dakloze/thuisloze personen** ontvangen. We konden vaker gericht doorverwijzen binnen Mechelen, naar de acute opvang (CAW/Sociaal Huis) en naar de winternachtopvang; soms vielen ook mensen met multiproblematieken (verslaving, psychiatrisch profiel, geen wettig verblijfstatuut)) door de mazen van het net. Vanuit DLD hebben we getracht deze mensen toch overdag een vangnet te bezorgen (in de 3 verenigingen) en bij het Sociaal Huis te pleiten voor menselijkheid, en zo een tussenoplossing te bekomen (al of niet gedwongen opname, tijdelijk verblijf in jeugdherberg of bij particulieren, …)

In 2020 was er ook een **presentiewerker (psycholoog) vanuit Emergo (Sonny Verspreet**) die groepsmatig en individueel mensen verder begeleidt en doorverwijst waar nodig naar ambulante of residentiële voorzieningen van geestelijke gezondheidszorg (mobiel team Emergo, Emergo knooppunt, PAAZ Mechelen, Duffel, Imelda Ziekenhuis). Vanaf september was ze 2 halve dagen per week aanwezig in de ontmoetingsruimte (ook tijdens de lockdown 1 x / week) en deed ze ook individuele afspraken buiten de openingsuren. Vanuit het plan ‘dubbeldiagnose’ (Stad Mechelen, CGG De Pont, CAW Boom-Merchelen-Lier) zijn er voor 2 jaar middelen vrijgemaakt om de presentiewerker te laten verder werken in DLD, De Keeting en Ons Gedacht (Lier).

Deze laagdrempelige aanspreekbaarheid en vertrouwdheid vormen een **grote meerwaarde voor de bezoekers**. Hieruit ontstaan verschillende gesprekken; zowel in groep, als individueel, over ‘mooie momenten, over ‘kleine bekommernissen, of over ‘grotere moeilijkheden’, eenmalig of met een verdere individuele (aanklampende) opvolging (bijvoorbeeld in kader van een mogelijke doorverwijzing). Er wordt heel hard op maat, en samen met de bezoekers gewerkt. Het zijn de bezoekers die aangeven waar de prioriteiten liggen. De psychologe maakte zich op korte tijd onmisbaar (mede door haar open houding zodat de bezoekers direct vertrouwen in haar stelden) en brengt nieuwe expertise in vanuit haar vakgebied, die de groepswerker minder kan bieden.
Sonny stopte in oktober 2020. Er is momenteel nog geen nieuwe invulling.

d. Vormings-en informatiesessies voor niet –armen

Een vereniging moet per jaar minimaal 3 informatie-of vormingsmomenten organiseren over armoede voor niet-armen. De Lage Drempel zet hier sterk op in : niet alleen voor leerlingen 2de en 3de

graad van secundair onderwijs, maar ook voor professionelen en het grote publiek. Telkens worden hier bezoekers als ervaringsdeskundigen bij betrokken!

In het voorjaar werd een algemeen vormingspakket (voor sociale organisaties, scholen BO en SO) uitgewerkt door stagiaires die dan op maat wordt aangepast. Ten tweede willen we ook nadenken in deze werkgroep over beeldvorming van mensen in armoede, nl. hoe ze nu door de media worden verbeeld en hoe het eigenlijk zou moeten…We denken aan "ambassadeurs", bvb. voor digitale werking, voor huisvesting, enz. We hebben een werkgroep Communicatie en Beeldvorming; deze kwam bijeen op 24/01 (incl. 2 bezoekers, 4 vrijwilligers, 2 stagiaires)

1. **Driedaagse vorming 'armoede in zicht'**

   De Lage Drempel organiseerde voor de tweede maal samen met Netwerk tegen Armoede een driedaagse 'Armoede in zicht' voor 16 professionelen/eerstelijnswerkers uit gans Vlaanderen (CAW, OCMW, stedelijke diensten, vrijetijdsdiensten,…) en 3 DLD-vrijwilligers. Vormingswerkers van het netwerk Wouter Cox & Licorice Leroy en DLD- coördinator Daevy Amerlynck gaven met 3 ervaringsdeskundigen (bezoekers Tinne, Martine en Herta) voorbeelden uit het dagelijks leven in armoede (incl. 2 x voorbereidingsmomenten). Deze intensieve vorming werd sterk gesmaakt door de aanwezigen, maar kon helaas slechts één dag doorgaan door de Coronacrisis (enkel 10/03)

2. **Armoedewandelingen**

   Deze halfdaagse armoede-wandelingen voor (een tiental) DLD- vrijwilligers om zo béter de Mechelse Sociale Kaart te leren kennen, gingen in 2020 niet door... We maakten in 2019 n.a.v. deze wandelingen ook een 'beperkte eigen sociale gids' , nl. de 'DLD-armoedewegwijzer', een 20-bladige publicatie voor de eigen vrijwilligers. Deze werd in 2020 ruim verspreid onder de vrijwilligers.

3. **Sessies over leven in armoede voor secundaire scholen 2de en 3de graad**

   Regelmatig openen we onze deuren om groepen te ontvangen en gaan we zelf spreken in scholen. Op die manier treden we in gesprek met de samenleving en hopen we die meer open te stellen voor onze werking en voor kansarmoede in het algemeen. We doen dit samen met ervaringsdeskundige bezoekers en vrijwilligers. In onze uiteenzettingen leggen we vooral de nadruk op welke rol de groepen zelf kunnen spelen in hun strijd tegen armoede en sociale uitsluiting. We willen hen de mechanismen leren kennen(binnen-en buitenkant van armoede, armoedeweb, …) en hoe onze bezoekers zich daarbij voelen. We merken bij deze vormingen dat veel mensen geen idee hebben van wat armoede allemaal teweegbrengt

   Enkel sessies met lln. Van St. Ursula-instituut (15/01) en KA Busleyden (28/01) gingen door , andere werden afgelast. De vorming aan KA Budsleyden was wederzijds : de leerlingen gaven 3 korte vormingen (social media, voedingsdriehoek, ..), en DLD bracht met de bezoekers een vorming over armoede. Dit maakte veel indruk.

2.5 Criterium 5 : Werken aan de verandering van maatschappelijke structuren

Het is belangrijk dat we met de Lage Drempel niet enkel in ons lokaal blijven zitten. Als je dagelijks met mensen in armoede werkt en praat, dan kan het niet anders dan dat je wordt opgeroepen om **hun verhaal ook naar buiten te brengen**. We zien namelijk heel wat mensen die inspanningen leveren om hun situatie te verbeteren, maar hier niet in slagen omdat er nog heel wat misloopt in de maatschappij zelf. Niet enkel zij zijn verantwoordelijk, ook de samenleving heeft haar rol te spelen.

Het is maar door samen te werken dat we de strijd tegen armoede kunnen winnen. Het is niet door de regels strenger te maken, bepaalde voordelen te schrappen onder het mom van activering, door te zeggen dat kansen moeten gegrepen worden maar ondertussen de kansen steeds verkleinen of mensen met de vinger te wijzen en klein te houden, dat de armoede 'plots' zal verdwijnen. Of om het met beeldspraak te zeggen: je **moet mensen niet alleen vis geven, je moet ze ook niet alleen leren vissen, je moet er ook voor zorgen dat er vis is**. Pas door het samenspel van alle actoren kan er daadwe.rkelijk gestreden worden tegen armoede.

Om de maatschappij en overheden op problemen, bestaande kloven en valkuilen te wijzen, hanteren we heel wat technieken.

- We hebben themagroepen om inhoudelijke dossiers van onderuit vorm te geven. In de themawerking (altijd gekoppeld aan inhoudelijke werkgroep) verzamelen we getuigenissen en brengen we deze samen met theoretische inzichten om zo tot een volwaardig en onderbouwd dossier te komen. Met dit dossier willen we aankloppen bij de juiste instanties om verbeteringen te verwezenlijken. Soms werken we mee aan onderzoeken van andere diensten. Een themagroep is alleszins geen statisch gebeuren, maar vaak een werk van enkele jaren. We willen immers de juiste verhalen met aanverwante problemen met de juiste oplossingen samenbrengen.
- We organiseren acties, vormingen, ontvangen groepen en gaan in dialoog met allerhande organisaties op verschillende overlegplatformen.
- We organiseren ook een herdenkingsmoment .

Als vrijwilligersvereniging zijn we niet altijd in de mogelijkheid om ingewikkelde dossiers en uitvoerige mediacampagnes uit te werken. Zo kan de verkeerde indruk ontstaan dat we niet echt bezig zijn met het veranderen van maatschappelijke structuren. Niets is minder waar. Doorheen ons werk is de link met de samenleving ingebouwd.

2.5.1 Plandag

Ieder jaar organiseert De Lage Drempel een zgn." plandag" , een discussie-en overlegdag voor (ca. 20 !) bezoekers en vrijwilligers, om het thema en activiteiten voor het komende jaar in te plannen. In 2020 ging deze helaas niet door.

2.5.2 Themawerking "Wonen voor mensen in armoede"

Dit was het jaarthema in 2019 en uitzonderlijk ook 2020 (door wegvallen thema 'allemaal geestelijk gezond) :
1) via werkgroep op 30/01-30/04-02/07-08/10
2) via deelname overleggroep Wonen Netwerk tegen Armoede en werkgroep huisvesting van het KAN (KansArmoedeNetwerk Mechelen) op 14/12

Behaalde resultaten:

-**6 bezoekers** werden intensief betrokken (Christine, Christiane, Tatiana, Yvette, Wilfried, Martine) + terugkoppeling naar grote groep via forum. In de werkgroep zijn er 10 leden (incl. coördinator + 4 vrijwilligers)

-betrokken actoren : Dienst wonen, Sociaal Huis, CAW team wonen De Keeting-Koraalhuis- Oikonde-Samenlevingsopbouw , NTA, woongroep Welcome in Mechelen

- **we zijn 4 x samengekomen** over daklozenopvang Mechelen, over uithuiszettingen, over alternatieve woonvormen (SamenHuizen, domiciliewonen) , over oprichting woonclub, project Enchanté,… We maakten vanuit de werkgroep ook een situerings/beleidsnota op, die bediscussieerd werd in de werkgroep huisvesting van het KAN en waaruit 5 concrete actiepunten werden afgeleid (bvb. rond rechten van de mensen in armoede mbt wonen, woonclub, functie van een signaalwerker, ...); Hierbij wordt ook samengewerkt met de Woongroep, een initiatief vanuit vrijwilligersorganisatie voor vluchtelingen Welcome in Mechelen (16/01). De beleidsnota is klaar eind 2020.

-Woonclub : er werd een subsidie-aanvraag gedaan bij welzijnszorg (maart 2020), ikv van hun campagne" Wonen onbetaalbaar: onaanvaardbaar" (2500, -€). Een woonclub wordt in najaar 2020 opgericht (door corona uitgesteld tot voorjaar 2021), ism CAW (vrijwilligerswerking) , min. 2 vrijwilligers en Sociaal Huis. . Een vacature voor woonclubvrijwilliger is uitgeschreven in oktober (3 reacties).

DLD was ook aanwezig op de start van de campagne van Welzijnszorg op 12/10. Op 11/12 werd ook een onlinebezoek gebracht aan woonclub van CAW Kempen/ Herentals.

- **Het project 'Enchanté'** (zie Gent, leuven, ...) is een 'netwerk van hartelijke handelaars' die in Mechelen zal worden opgericht vanuit een werkgroep (met DLD, Keeting, Herstelacademie CAW, Steunpunt asiel & Migratie) . Op 4/06-23/06-16/10 kwam deze werkgroep samen, ook bezoekers worden hierbij betrokken (is op hun vraag !). We lijstten een 50 tal handelaars op, er kwam een mailcampagne, er was een onderhoud met Enchanté Gent, enz. Door de lockdown en sluiting van de horeca is dit uitgesteld naar 2021.

- Mee vorm geven aan **de dagopvang daklozen** (27/11, KAN, 12/10-23/11-7/12) vanuit CAW en Sociaal Huis : naast de winternachtopvang (15 plaatsen) wordt er ook een beperkte dagopvang voorzien tussen 11 u en 17u (gezien armoedeverenigingen zijn gesloten). Dagelijks wordt deze bemand door een andere organisatie / DLD op vrijdag met 2 vrijwilligers, Samenlevingsopbouw, de Keeting, straathoekwerk,

2.5.2. Themawerking rond vervoersarmoede/mobiliteit

Heel veel van onze bezoekers hebben vervoersproblemen omwille van geen of defecte fiets, slechte gezondheid, slechte bereikbaarheid via bussen, … Stad Mechelen profileert zich als fietsstad en autoloze binnenstad, maar hier merkt ons publiek niet zo veel van. Veel bezoekers kunnen zich geen fiets-of fietsherstelling veroorloven, hebben geen fietsenstalling, kunnen zich moeilijk met de bus verplaatsen omwille van slechte frequentie en te weinig avondritten, enz.…Zo kunnen ze veel struikelblokken ondervinden .

- Op 27/02 was er een "werkgroep mobiliteit", met 10 bezoekers, waar knelpunten en aanbevelingen werden opgelijst m.b.t. fietsen en openbaar vervoer(bus). Deze nota werd verder uitgewerkt na input van onderzoeken van Mobiel 21 en Beweging.net. Op 17/12 was er tweede werkgroep en werd de nota gefinaliseerd.
- Op 20/10 hadden we ook input (ism Open huis Antwerpen) met Tomorrowlab en administratie Mobiliteit Vlaanderen in de uitwerking van de nota mobiliteitsvisie 2040 .
- Naast de interne werkgroep vervoersarmoede wordt ook een werkgroep van het KAN (KansArmoedeNetwerk Mechelen) opgericht in 2021, waarbij de betrokken administratie mobiliteit, vervoersregio Mechelen-Boom en de Fietsersbond o.m. worden bij betrokken.

2.5.3 themawerking sociale cohesie: Herdenkingsmoment Eenzame overledenen

Op zaterdag 21 maart vond normaal het **jaarlijks herdenkingsmoment** plaats voor de eenzame overledenen in Mechelen. We richten dit in i.s.m. het Huis van de Mens, Stad Mechelen en Uitvaartonderneming Thibaut.

Ieder jaar worden immers een 25 à 30 Mechelaars in alle eenzaamheid begraven, waarbij er vanuit DLD altijd min. één vrijwilliger aanwezig is (we hebben 'pool' van zo'n 10 vrijwilligers), zodat de betrokken persoon niet in alle eenzaamheid ten grave wordt gedragen. Dit is een belangrijke actie vanuit de optiek van sociale cohesie (waar we in 2020 meer willen op inzetten); heel veel van onze bezoekers zijn eenzaam, en hebben een heel klein sociaal netwerk. Vanuit DLD willen we fungeren als een "sociale haven", daarom dat we ook een signaal willen uitsturen met dit herdenkingsmoment: nl. dat er nog veel Mechelaars in eenzaamheid leven en sterven…

Ieder jaar is er een seculiere viering, waarbij de vrijwilligers én bezoekers sterk meehelpen bij de inhoudelijke voorbereiding.

- Zo is er een voorbereidende werkgroep met 4 vrijwilligers, en 6 bezoekers (Yvette, Carina, Inge, Christiane, Wilfried) die instaan voor teksten, foto's, keuze thema, ontwerp affiche, ...). Deze kwam samen op 3/02 en 17/02.
- In 2020 werd gekozen voor het thema 'verbondenheid' waarbij teksten, gedichten en liedjes in dit thema werden gekozen door de werkgroep. Teksten en liedjes werden voorbereid door de werkgroep en bezoekers, er waren liedjes voorbereid door het koor van De Lage Drempel en er was een powerpoint-fotopresentatie van één vrijwilligster en bezoeker. Er werd ook een ritueel moment voorzien : een 70-tal door de creaclub beschilderde grote rivierstenen worden in stapeltjes verzameld. Het herdenkingsmoment werd door Corona verplaatst naar 7/11 en daarna naar 19/12. Verder uitgesteld dan maar naar 2021...

- Voor het uitstel naar 7/11 werd ook de Stedelijke begraafplaats betrokken en de administraties van Stad Mechelen (burgerzaken, sociale cohesie, sociaal huis). De stenen worden nu ook beschilderd in buurt-en dorpshuizen, en worden op het herdenkingsmoment in een zitbank geplaatst

2.6 Criterium 6 : Dialoog met samenleving en beleid realiseren : dialoogwerkgroepen opzetten om participatie in het beleid mogelijk te maken

Sommige mensen zitten **op een stoel waar ze het verschil kunnen maken**. Met deze mensen willen we in gesprek gaan over onze ideeën en onze verzamelde inzichten. Zij hebben immers een belangrijke taak te vervullen en zijn belangrijke medestanders in de strijd tegen armoede.
Het voorbije jaar werden ook verschillende signalen (rond dakloosheid, vrije tijd, wonen, gezondheid, digitale kloof,..) aangebracht op het KAN (KansArmoedeNetwerk).
Bijkomend hebben we een uitgebreide convenant met de stad met indicatoren waarop wij extra willen inzetten in de lokale strijd tegen armoede. Aan de hand van deze samenwerkingsovereenkomst met de stad Mechelen wordt onze werking twee keer per jaar geëvalueerd.

a. Bilaterale samenwerkingen uitbouwen met sociale partners

Vooreerst hebben we met tal van (Mechelse) sociale (eerstelijns)voorzieningen een samenwerking opgestart of verder uitgebouwd.

De Keeting vzw: met de andere Mechelse armoedevereniging wordt goed en efficiënt samengewerkt, beide verenigingen zijn zeer complementair. Er was een overleg omtrent inhoudelijke themawerking (diversiteit, vrijetijd, kinderarmoede), de acties m.b.t. dag van de armoede 17 oktober werden samen getrokken ,er was het onderling afstemmen van de programmatie begin 2020, de voorbereiding van de maandelijkse intervisie en contacten i.f.v. begeleiding en doorverwijzing gemeenschappelijke bezoekers, de voorbereiding van KAN en KAN + en MAP + (Mechels Armoedeoverleg ism NTA), het afstemmen van winteropening en opvang thuislozen, overleg met psychologe/presentiewerker, …
Er werd ook afgesproken dat De Keeting plaats zal nemen in de Eerstelijnszone Mechelen-St. Kathelijne (ELZ) (met briefing naar DLD) en DLD in het Geïntegreerd Breed Onthaal (reflectie-en stuurgroep vanuit CAW, onthaalwerkgroep vanuit Stad Mechelen) (met briefing naar De Keeting)

Sociaal Huis Mechelen: Opstellen en uitvoeren van de convenant, overleg rond acties (o.m. winteropening), gerichte toeleiding naar elkaar, medewerking aan welzijnswandelingen vanuit Sociaal Huis (ID Team) en medewerking Sociaal Huis aan armoedewandelingen DLD , verspreiding van elkaars publiciteitsmateriaal, medewerking Sociaal Huis en schepen van Sociale Zaken aan herdenkingsmoment eenzame overledenen 21/03, deelname aan KAN en KAN + (Kansarmoedenetwerk) vanuit DLD.

Straathoekwerk Mechelen : Individuele doorverwijzingen naar de straathoekwerkers, maandelijkse intervisie vanaf november met straathoekwerker -De Keeting -Koraalhuis en Emergo-presentiewerker, toeleiding naar herdenkingsmoment en actie 17 oktober.

Huis van het Kind Mechelen: Feitelijke partner van Mechels Huis van het Kind i.k.v. project Steun op Maat, Huis van het Kind is ook lid van de stuurgroep van Steun op Maat , samenwerking met opvoedingswinkel i.k.v. sessies 'opvoeden op maat '

Acute opvang/ winteropvang : Toeleiding en bekendmaking aanbod DLD naar winteropvang en acute opvang , winteropening communiceren

CAW Mechelen-Boom-Lier : Doorverwijzing en bekendmaking CAW aan DLD -publiek, overleg rond deelwerking wonen-thuislozenzorg-acute opvang.

Samenlevingsopbouw (SLO) Provincie Antwerpen : Overleg rond inhoudelijke thema's als onderwijs (17/10), en wonen, medewerking van DLD aan sociale wandelingen vanuit SLO (o.m. voor leerkrachten BO), overleg op diverse fora (Geknipt, KAN, …)

Huis van de Mens : Samenwerking i.k.v. Herdenkingsmoment Eenzame Uitvaarten 21/03

WGC Wel en Wee: toeleiden naar forfaitaire gezondheidszorg, aanwezig in bestuur (M. Rochtus vanuit DLD)

b. <u>Intern georganiseerde dialoogwerkgroepen</u>

De Lage Drempel was trekker of mede-trekker van dialoogwerkgroepen / overleg met diverse sociale en middenveldpartners rond bepaalde thema's of acties.

1.Geknipt-overleg 17 oktober Werelddag verzet tegen armoede

Het Geknipt-overleg is een samenwerkingsverband met Mechelse (middenveld)organisaties i.k.v. de campagne en sensibilisering rond de werelddag tegen Armoede op 17 oktober.

- DLD-coördinator D. Amerlynck was in 2020 terug voorzitter; leden zijn De Keeting, Welzijnsschakels, Straathoekwerk, Vormingplus, WGC wel en Wee, Hof van Savooien, Beweging.net, CAW.
  We kwamen bijeen op 10/01-19/02-23/06- 7/09-18/09-5/10.

- De Dag van de Armoedebestrijding zélf op 17 oktober was vooral een "virtueel event" door de covid-crisis. I.p.v. een optocht, een actie in de Kruidtuin over dakloosheid, een debat in de stadsschouwburg, organiseerden we noodgedwongen een online-debat over de huisvestingsproblematiek in Mechelen : nl."Kom uit je k®ot!". Er waren 60 personen , waaronder 10 bezoekers, en het was online én live in De Lage Drempel en De Keeting te volgen. Moderator was Joy Verstichele (Vlaams Huurdersplatform), deelnemers waren Polle Polfliet(CAW), Arthur Orlians(voorzitter woonpunt), Elisabeth Okmen (voorzitter Sociaal Verhuurkantoor), Annick Thienpont (Welcome in Mechelen). De schepen van armoede deed een voorwoord.

c. <u>extern georganiseerde dialoogwerkgroepen</u>

Regelmatig inhoudelijk overleg plegen is noodzakelijk om samenwerkingen en acties op te kunnen zetten. Daarom onderhouden we een breed netwerk binnen Mechelen en daarbuiten. In dit

jaarverslag beperken we ons tot meer structurele vormen van overleg, uiteraard is er tussendoor en soms actie- of themagericht nog veel meer contact.

Binnen Mechelen:

1. **KansArmoedeNetwerk**:
   Plenair overleg met stad Mechelen (Admin. Welzijn en Gezondheid, Schepen van armoedebestrijding) en de voornaamste lokale welzijnspartners(CAW, Sociaal Centrum, Steunpunt Asiel & Migratrie, De Keeting, Koraalhuis, WGC, …) om op permanente basis rond armoede te werken in Mechelen; dit is structureel uitgebouwd en georganiseerd in werkgroepen . DLD participeert aan Werkgroep Huisvesting, Spelen en Leren, Steunrelaties, Voedselhulp, Gezonde geest in een gezond Lichaam. Kwam bijeen op 22/06-12/10-23/11-7/12
2. **Lokaal Netwerk Vrijetijds-en cultuurparticipatie**: circa drie keer per jaar; overleg rond participatiedecreet armoede en vrijetijd, invulling van de Mechelse Uitpas, toegankelijkheid vrijetijd voor mensen in armoede, met armoedepartners en de betrokken stadsdiensten. Dit werd niet georganiseerd in 2020.
3. **Overleg project BudgetInZicht** van CAW Boom-Mechelen-Lier: BudgetInzicht (BIZ) Boom Mechelen Lier is een samenwerkingsverband tussen de OCMW's, Welzijnsschakels, Verenigingen waar armen het woord nemen en het CAW. Er wordt een preventieaanbod voorzien rond de schuldenproblematiek en er wordt gestreefd naar een optimalisering van de schuldhulpverlening binnen de regio. Er zijn 4 x/jaar werkgroepen waar DLD aan meewerkt.
4. **Algemene vergaderingen en raad van bestuur** van Wijkgezondheidscentrum Wel en Wee en het Sociaal Centrum (sociaal profijtje), ca. 4 x jaar

Buiten Mechelen:

1. **Netwerk Tegen Armoede**: Vlaamse koepel van erkende armoedeverenigingen waarbij inhoudelijke en praktische ondersteuning van de verenigingen centraal staat. We zetelen zowel in de Raad van Bestuur als in de Algemene Vergadering, werken mee aan de werkgroep Vrije Tijd en zijn ook steevast aanwezig op de startdag en alle relevante vergaderingen.
2. **Mapplus**: Map Plus –overleg wordt 3 x /j opgenomen door ondersteuner van NTA (Els D'hooghe en Nicolas Vanpraet) en dit voor de 5 verenigingen van regio Mechelen-Lier (De Keeting, DLD,De Schakel, Den Draai, Ons gedacht) waarbij uitwisseling, positionering t.o.v. gemeentelijke overheid en samenwerking centraal staan (op 06/01-9/03-27/04-28/09-7/12)
3. **Emergo werkgroepen:** Emergo is een samenwerkingsverband voor gemeenschapsgerichte geestelijke gezondheidszorg in regio Mechelen (ziekenhuizen Mechelen/ Duffel, CGGZ, CAW, …). De Lage Drempel neemt deel aan werkgroepen Functie 1 en Vrije Tijd.
   a. De "werkgroep Functie 1" heeft vnl. betrekking op preventie in de GGZ (o.m. door verlenging aanstelling psychologe/ presentiewerker in verenigingen DLD, Keeting, Ons Gedacht en De Schakel) en op de toeleiding naar de Herstelacademie .

b. De" werkgroep Vrije Tijd" omvat OCMW's, verenigingen, Herstelacademie, …in de regio Mechelen-Boom-Lier en werkt aan het opzetten van een vrijetijdsloket (voor psychisch kwetsbare mensen) en een cartografie van huidige aanbieders. Deze werkgroep heeft afwisselend plaats in DLD en CAW Werkgroep Vrije tijd (op 20/03-11/02)

4. **Welzijnsschakels**: Regionale ondersteuningsdienst vanuit Welzijnszorg met contactmomenten en vorming voor vrijwilligers DLD . DLD is een erkende welzijnsschakel en is ook een campagneproject met thema ….

3.Deelwerkingen

3.1 Rap-op-Stap Loket

Een **Rap-op-Stap-loket** is een laagdrempelig vrijetijdsloket waar de meest kwetsbaren in de samenleving terecht kunnen met hun vrijetijdsvragen. Het is iedere dinsdagnamiddag en ook zaterdagvoormiddag open en wordt bemand door opgeleide vrijwilligers. Het loket zoekt samen met de aanvragers naar betaalbare daguitstappen, vakanties, evenementen of hobbykansen.

Als armoedevereniging is het inzetten op toegankelijke en betaalbare vrijetijdsbeleving al jaren een speerpunt. Iedereen heeft immers recht op ontspanning en vrije tijd. Niet in het minst voor kwetsbare gezinnen is alle hulp bij de organisatie hiervan welkom.

Met dit ROS-loket willen we individuen en gezinnen niet alleen bijstaan bij hun zoektocht maar ook bij de verdere organisatie van hun vrijetijdsplannen. Als lid van "Iedereen verdient Vakantie" (het vroegere Vakantieparticipatie) en Vrijuit (voorheen het Fonds Vrijetijdsparticipatie) kunnen we voor bepaalde doelgroepen kortingen aanvragen.
Aangezien we ook mee aan de kar trekken van de Mechelse Uitpas, kennen we ook het lokaal aanbod zeer goed. Met die gebundelde kennis zullen we de komende jaren vele Mechelaars kunnen helpen.
In 2020 was het loket open tot midden maart, en dan gesloten tot midden juni. Van juni tot oktober kon er geboekt worden. Er zijn dus minder aanvragen en boekingen gebeurd dan in een normaal jaar.

- **Werken met gezinnen SOM** :de steungezinnen die we door Steun op Maat bereiken zijn een doelgroep bij uitstek voor het Rap-op-Stap loket. Daarom ook wordt deze activiteit door de vrijwilligers telkens warm aanbevolen en we merken dat deze inspanning ook loont…
- **Lokaal afsprakenkader vrijetijds-en cultuurparticipatie Mechelen :**vermits we, zoals hoger vermeld, actief aan de kar trekken van de Mechelse Uitpas worden de activiteiten die in het kader van de Vrijetijdsparticipatie in Mechelen aangeboden direct geboekt via die Uitpas en niet door gebruik te maken van het Fonds Vrijetijdsparticipatie, nu Vrijuit. Wel boeken we af en toe een culturele uitstap buiten Mechelen via Vrijuit. Tweemaal per jaar kunnen we de gemaakte kosten voor deze uitstappen voorleggen aan de stad Mechelen die hiervan dan 80% terugbetaalt.
- **We dienden ook een projectaanvraag aan bij Iedereen verdient Vakantie" (Toerisme Vlaanderen) voor het project 'De VakantieVerdieners').** In november kregen we hiervoor groen licht !
  Met dit project- met deeltijdse vrijetijdswerker!- wordt ingezet op :
  -Sensibilisering: we willen méér mensen/ gezinnen in armoede kennis laten maken met het Rap-op- stap- loket van De Lage Drempel; mensen die nu nog niet bereikt worden en niet weten wat het is. We gaan dit doen via het ontwikkelen van informatiefilmpjes, via sociale

media , via zitdagen én infosessies bij andere sociale organisaties en we gaan Drempel-vakantiegangers coachen via een uitstap naar Brugge en een boekje vol tips (hoe op vakantie gaan, waar aan denken ,...).

-Spaarplan : we bieden een spaarplan (‘de vakantiespaarpot’) voor diegene die op een korte vakantie of uitstap willen gaan en waarbij de sociale tarieven nog te hoog zijn. Dit spaarplan vertrekt vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid. Gezinnen kunnen een maandelijks bedrag naar keuze sparen voor een vakantie (te boeken bij ons); De Lage Drempel stelt daar hetzelfde bedrag tegenover. Intekenaars op dit spaarplan dienen een strikt intern reglement te onderschrijven.

-**Kennismaking aanbod jeugdkampen/stages** :We willen kinderen en jongeren in armoede ook laten kennismaken met het aanbod van stages/kampen (o.m. verschillende jeugdbewegingen, speelpleinwerking, Sporta, Roeland, stages CoderDojo, Skilzz, ...)

3.2 Digitale werking " de digitale drempel voorbij "

Vanuit het gevoerde interne kwalitatieve en kwantitatieve onderzoek in 2016, '*De digitale kloof bij mensen in armoede'*, kwamen we tot een aantal beleidsaanbevelingen, waarbij we er in 2018 twee uitwerkten in een projectdossier: nl.

1/ vormingen op maat (in de vereniging) aan een digitaal ongeletterde of beperkt geletterde doelgroep

2/ uitrol van een uniforme digipunt met begeleiding. Dit project rond digitale inclusie van laaggeletterde mensen in armoede ("De digitale drempel voorbij") werd in 2018 ingediend bij de Koning Boudewijnstichting, waarbij we groen licht kregen om dit uit te werken. Midden 2018 werd een werkgroep opgericht en gestart met opleidingen via CBE Open School. Er werd ook een naam gekozen voor het digipunt, nl**. DigiDrempel**.

- In 2020 werd de **DigiDrempel verder gecontinueerd** : digipunt op zaterdag voor iedereen met digitale vragen, bemand door (alternerend) 6 vrijwilligers (w.o. 1 bezoeker). IN 2020 was de DigiDrempel open tot 15/03 (11/01-18/01-25/01-01/02-08/02-15/02-22/02-29/02-7/03), daarna stop door Corona !) Heropening pas in 2021.

  In de digidrempel zijn er 10 androidtablets, 4 smartphones en 6 desktops ter beschikking.

- De opleiding '**werken met smartphone** ' (DLD – bezoekers/ mensen in armoede) werd verder gezet i.s.m. Open School via 1 reeksen van 7 vormingen à 3 u. in voorjaar 2020 (8 deelnemers)

- De **één –op één opleiding Digitaal communiceren voor moeders van Steun op maat-gezinnen** (project KBS/ CBE Open school) ging verder : 8 x 10 u voor 8 gezinnen . Dit betreft info over werken met laptop/ gsm en vooral toegepast op smartschool en andere elektronische leerplatformen.

- Er is een **Digidrempelwebsite** (samenophetinternet.be) volledig zelf gemaakt en aangevuld door de digitale vrijwilliger-bezoeker, waarop veelgestelde vragen worden beantwoord, en meer dan 50 artikels/ digitale weetjes zijn aangemaakt.

- Naast deze digitale vraagbaak, werd er **een Digigids** (handboek/ syllabus) uitgewerkt. Deze digigids telt 67 pagina's, en is gebaseerd op de lesinhouden van CBE Open School en de inbreng van de bezoekers zelf. Elke deelnemer aan een opleiding krijgt zo'n digigids (50 ex).

- Ook werden er **digitale toepassingen gebruikt in gewone vormingen** DLD (korte infosessies van secundaire school TSO over social media, cyberpesten, phishing, … , ...)

- Ook **samenwerking met Stad Mechelen : "digdokter" in nieuwe bib Predikheren** : doorverwijzen naar elkaar

- **Instap in Telenetproject 'Essential Internet' :** De Lage Drempel, de Keeting en CBE Open school verwijzen zoveel mogelijk bezoekers en andersatligen door naar dit project (basisinternet à 5 euro). Samen met Stad Mechelen en Deelbaar Mechelen worden ook deellaptops verdeeld.

- Er werd een **subsidiedossier ingediend m.b.t. "outreachend werken in coronatijden** (Vlaanderen- adm. Welzijn & samenleving). Begin december kregen we groen licht voor ons project rond digitale cohesie .

  Bedoeling is via digitale buddy's/ referentiepersonen de mia's digitaal vaardiger te maken, meer opleidingen aan te bieden, door te verwijzen naar Digidrempel, …Het coördineren hiervan gebeurt door een " digitale werker" ; deze tracht personen die uit beeld zijn geraakt door covidrestructies terug ' in de groep' te krijgen: hij/ zij heeft een verbindende werking en dient te mensen te overtuigen om zicht te laten bijstaan door een referentiepersoon en meer digitaal contact te houden . De werker kan zich hierbij laten bijstaan door zgn. digitale ambassadeurs ; dit zijn bezoekers die reeds 'into ICT' zijn, en reeds hebben leren werken met smartphone, computer of sociale media en daar andere mensen enthousiast over willen maken.

3 .3 Steun op maat

Steun op Maat is sinds 2007 een gezinsbuddyproject van De Lage Drempel, volledig gesubsidieerd door de Stad Mechelen. Steun Op Maat wordt getrokken door een projectleider (Cani Nas, 50 % FTE) en de coördinator van De Lage Drempel (Daevy Amerlynck, 15 % FTE) en een tiental vrijwilligers.

Steun Op Maat/SOM richt zich op maatschappelijk kwetsbare gezinnen met kinderen van 0 tot 12 jaar (als er kinderen boven de 12 jaar binnen hetzelfde gezin aanwezig zijn, worden deze ook ondersteund).
Gezinnen die door omstandigheden in een kwetsbare situatie terechtkomen (scheiding, werkloosheid, (langdurig) ziekte, overlijden van een partner, verhuis,…), leven vaak sociaal geïsoleerd en kunnen niet of weinig terugvallen op steun van vrienden of familie. Het ontbreken van dit vangnet in combinatie met een tekort aan kansen en middelen leidt vaak tot problemen en tast de draagkracht van het gezin aan. Het is zwaar om problemen en de bijhorende zorgen alleen te dragen en dit zorgt voor stress.
Als een gezin langdurig onder stress staat, heeft dit ook gevolgen voor de kinderen in dat gezin, hun ontwikkeling en schoolprestaties. Daarom wil Steun op Maat snel ingrijpen zodat de kinderen minder hinder ondervinden van de moeilijke (financiële en/of sociale) gezinssituatie.

Steun Op Maat koppelt daarom **één gezinsondersteunende vrijwilliger (of 'gezinsbuddy' genoemd) aan één steungezin.** Dit gebeurt door de hulpvraag(en) van dit steungezin en de kwaliteiten, interesses en beschikbare tijd van een vrijwilliger op elkaar af te stemmen. De vrijwilliger gaat regelmatig langs om te horen hoe het gaat en zoekt samen met het gezin naar oplossingen die haalbaar zijn voor hen. Samen huistaken maken, voorleesbegeleiding, praten met de ouder(s) over de opvoeding, een vrijetijdsactiviteit doen,.. alles wat een vrijwilliger kan bijdragen aan het gezinsleven kan aan bod komen. Dit is altijd in overeenstemming met de noden van het gezin. De vrijwilliger biedt **een luisterend oor** waarbij het gezin hun dagelijkse zorgen kunnen delen. Er wordt een zgn. "**bondgenotenrelatie"** opgebouwd – waarin vertrouwen centraal staat- met het gezin waarbij de vrijwilliger hen tracht te versterken waar mogelijk.

Dit project heeft ook tot doel een **preventief kader te bieden aan de gezinnen**. We willen ze namelijk preventief extra ondersteunen en versterken daar waar het kan nog vóór dat ze diep(er) in de problemen belanden/geraken.

De vrijwilligers worden door Steun op Maat gerekruteerd, gescreend en opgeleid; ze worden ook begeleid tijdens de periode waarin ze in een gezin ingezet worden op basis van geregelde intervisiemomenten waarbij ook een psychologe aanwezig is. Er zijn ook individuele opvolgingsgesprekken alsook een aanbod aan vormingen door onze partners.

Steun op Maat biedt daarnaast ook een groepsaanbod voor gezinnen en hun kinderen.

Anders dan andere buddywerkingen in Vlaanderen, organiseren we ook (informele) groepsactiviteiten voor ouders en/of hun kinderen. Dit zijn groepsmomenten waar ouders hun levenservaring met elkaar kunnen delen. Tegelijkertijd hebben deze groepsmomenten tot doel de zelfredzaamheid van de gezinnen te vergroten. De groepsactiviteiten worden ondersteund door deskundigen in verschillende disciplines: opvoedkunde (via het aanbod van het Huis van het Kind), kleding (verstelatelier), gezinsagogiek en zijn gebaseerd op de interesses van de ouders.

Helaas kon dit door het uitbreken van coronacrisis en de ene lockdown na de ander niet plaatsvinden. Tot onze grote spijt, dienden wij onze mensen op dat vlak mee te delen dat we hen dit dynamisch aanbod (vooral het verstelatelier dat nogal succes had) niet konden aanbieden. Bij de versoepelingen werden alle mogelijkheden tot in detail bekeken om toch een activiteit te organiseren zodat het vcontact met de mensen niet zou verwateren. Helaas bleek dit niet haalbaar te zijn.

Natuurlijk bleven we in contact met zowel de vrijwilligers als de gezinnen. Dit zowel via telefonische contacten, sociale media, WhatsApp-groepen, mails. Met sommige gezinnen werden zelfs stoepgesprekken gevoerd, daar dit broodnodig bleek te zijn.

Op basis van de convenant die De Lage Drempel heeft met het Sociaal Huis betreffende het ondersteunen van kwetsbare gezinnen in de bestrijding van kinderarmoede, en de ervaringen uit voorgaande jaren, dienen er jaarlijks **minimum 10 steunrelaties opgestart** tussen een vrijwilliger en een maatschappelijk kwetsbaar gezin. Ondanks leven in een corona-jaar, waar heel moeilijk bleek te zijn (vooral in het voorjaar) om vrijwilligers te vinden, zijn we erin geslaagd om in 2020 **15 nieuwe matches** te maken.

3.3.1 Gezinsversterking: individuele steunrelaties

De grootste doelstelling van Steun op Maat is en blijft de gezinnen versterken in hun dagelijks leven en dit door zgn. gezinsondersteunende vrijwilligers of gezindsbuddy's. In 2020 hebben 27 **gezinnen** gebruik gemaakt van het aanbod van Steun op Maat. Doorheen het jaar waren er 24 gezinnen die ondersteuning kregen van een vrijwilliger, waarvan er 15 matches in 2020 werden gemaakt.
De overige 3 gezinnen kregen een intake en stonden op een wachtlijst. We verwerkten ook hun gegevens in de analyse.

a. Zeven stappen om een gezin te koppelen aan een buddy

1.<u>Werven</u>
Werven betekent **het gericht zoeken van vrijwilligers en gezinnen met een ondersteuningsvraag**. De gezinnen die aangemeld worden bij Steun op Maat worden door verschillende kanalen doorgestuurd: Sociaal Huis, Go-team, Steunpunt Asiel en Migratie, Koraalhuis, Sint-Vincentius, Kind en Gezin, Huis van het Kind, De Keeting, CKG, Wel en Wee, CLB en last but not least de gezinnen zelf. De gezinnen zijn trouwens nog steeds de koploper in het doorverwijzen van lotgenoten naar ons project.

De **zoektocht naar geschikte vrijwilligers** is een constante opdracht van Steun op Maat. Om onze wachtlijst te beperken , zetten wij actief in op sociale media, diverse sites (11.be, lokaal steunpunt vrijwilligerswerk Mechelen, …). Steun op Maat neemt deel aan tal van evenementen die partnerorganisaties organiseren (welzijnswandelingen, infomomenten,…). Door corona kon dit in 2020 niet doorgaan. Door het Huis van Het Kind (waar Steun op Maat in het bestuur zit), werden ook vrijwilligers gezocht voor hun partners. Wanneer er een vrijwilliger interesse toont in ons project, wordt hij met ons in contact gebracht.

Het profiel van de SOM-vrijwilligers is heel divers: jong tot gepensioneerd, meer vrouwen dan mannen (4 m, 15 v), meer dan de helft nog werkend (10 werkend en 9 gepensioneerd) en sommigen met een gezin met jonge kinderen (5). Van de 19 vrijwilligers die een engagement hebben binnen Steun op Maat is er 1 vrijwilliger gestopt met zijn engagement. Deze vrijwilliger was wel al meer dan 3 jaar actief binnen onze werking. Steun op Maat kon niet meer gecombineerd worden door

professionele bezigheden. 2 andere vrijwilligers zijn tijdelijk gestopt omwille van gezondheidsredenen.

2.Screenen

De screening van het steungezin gebeurt door **een gestructureerde intake** (a.d.h.v. vragenlijst/toetsing criteria, zie infra) door de projectleider en eventueel later aangevuld door informatie van de vrijwilliger. We gaan na of ze in aanmerking komen en proberen samen met het gezin te ontrafelen wat hun noden zijn. Hierbij proberen we een beter beeld te schetsen van de ondersteuningsvraag of –vragen van het aangemeld gezin.

Omdat de gezinnen die zich aanmelden op één of andere manier kwetsbaar zijn, dienen wij ook onze **vrijwilligers te screenen.** Dit gebeurt eveneens door een gestructureerd gesprek (a.d.h.v. vragenlijst) met de projectleider en indien nodig ook met de coördinator. In dit gesprek hebben we het over de interesses en de leefwereld van de vrijwilliger. Dit is belangrijk om een goede match te maken tussen het juiste gezin en de juiste vrijwilliger.

In dit gesprek peilen we ook naar de verwachtingen en ingesteldheid van de vrijwilliger. Voor ons zijn waarden als authenticiteit, empathie, gelijkwaardigheid, betrouwbaarheid en respect hierbij van belang. Het komt er op neer dat men als vrijwilliger "**present"** moet zijn. Dit wordt dan ook gezien als belangrijkste pijler in het buddyschap; presentie wordt gezien als "een vorm van zorgzame en ongehaaste aandacht en ruimte voor de ander zoals hij is"

Een ander element dat aan bod komt is de **draagkracht van de vrijwilliger**. Kan hij of zij grenzen stellen? We vragen ook hoe wij als organisatie de vrijwilliger het best ondersteunen in het stellen van deze grenzen.

3.Matchen

Een vrijwilliger met een steungezin matchen is een proces waar veel denkwerk, informatie maar vooral ook mensenkennis voor nodig is. **Om een match te bepalen leggen wij dan ook de intake van de vrijwilliger naast de ondersteuningsvraag van het steungezin**. Dan gaan we na of er genoeg overeenkomsten zijn. Wanneer de vrijwilliger bvb. ervaring heeft in het geven van Nederlandse les en het steungezin heeft hierin een ondersteuningsnood, weten we dat deze vrijwilliger hier ondersteuning kan bieden. Door onze vrijwilligers en onze gezinnen beter te leren kennen, kunnen we dit beter op elkaar afstemmen.

Bij een mogelijke "match" maken de drie betrokken partijen (projectleider, steungezin en vrijwilliger) een afspraak om kennis te maken met elkaar. Tijdens dit gesprek schetst de projectleider nog eens de contouren van Steun op Maat, en wat wel en niet de bedoeling is. Ook wordt er samen een eerste afspraak vastgelegd waarop de buddy en het steungezin elkaar zullen zien.

Wanneer beide partijen willen verder gaan met elkaar, wordt er **een engagementsverklaring** ondertekend waarin enkele afspraken tussen vrijwilliger, projectleider en steungezin staan. Hierop kan de vrijwilliger altijd terugvallen. Matching biedt nooit zekerheid, soms klikt het niet tussen de gemaakte match en moet er een nieuwe koppeling gebeuren.

4.Ondersteunen

Wanneer de ondersteuningsrelatie loopt, proberen wij vanuit Steun op Maat de vinger aan de pols te houden met de vrijwilliger. Dit doen we door af en toe contact op te nemen om te horen hoe het gaat; bij problemen sturen wij bij waar nodig.

Een steunrelatie duurt minimaal 6 maanden. We verwachten dat gezinnen en vrijwilligers elkaar minstens 2 keer per maand ontmoeten. Halfjaarlijks wordt ook een opvolgingsgesprek voorzien met buddy, projectleider en steungezin.

We proberen ook maandelijks een **gezinsvriendelijke activiteit** te organiseren, waar vrijwilligers niet verplicht aan hoeven deel te nemen. Zo zien we soms de vrijwilliger en het steungezin samen. Dit kan er ook voor zorgen dat de mensen hun sociaal netwerk uitbreiden. Door deze **contactmomenten** proberen we een beter beeld te krijgen van de situatie tussen het duo.

5.Vormen

Vanuit Steun Op Maat kiezen wij ervoor om op geregelde tijdstippen **intervisiemomenten voor vrijwilligers** te organiseren. Hierbij hebben vrijwilligers de kans om problemen te bespreken, hun eigen grenzen te bevragen of tips met elkaar te delen. Er wordt ook info verspreid over GO team, sociale kaart, …. Deze intervisies werden geleid door de SOM-projectleider, samen met de Emergo-presentiewerker Sonny Verspreet. Door de coronacrisis zijn de intervisies niet georganiseerd geweest in de vertrouwde vorm. Deze werden omgezet naar meer individuele contacten, zijnde per mail, video-chat, groepschats en telefonische contacten. Op die manier is Steun op Maat altijd nabij geweest.

Naast deze intervisiemomenten zorgen wij voor de **nodige vorming**, over onderwerpen die relevant zijn bij dit type van vrijwilligerswerk. In september vond er een vorming plaats

6.Waarderen

Vrijwilligers werken op puur vrijwillige basis. Ze proberen mensen die om één of andere reden kwetsbaar zijn terug volwaardig in de maatschappij te betrekken. Als blijk van waardering organiseren wij dan ook een vrijwilligersetentje, teambuildingsactiviteiten als een stadswandeling, chocoladeproeverij,.. Ook deze hebben niet kunnen plaatsvinden door de coronacrisis.

We betalen ook alle gemaakte kosten terug en zorgen voor een vrijwilligersverzekering.

7.Veranderen

Als buddywerking voor kwetsbare mensen proberen wij “een verandering” te beogen bij onze doelgroep en in de samenleving zélf. Door onze buddywerking bekend te maken bij andere voorzieningen en professionals proberen wij een groter draagvlak te creëren voor de problematiek van de gezinnen en voor het ondersteuningswerk van de vrijwilligers.

Dit betekent dat we aan de diensten waarmee we in contact komen laten weten waar mensen uit onze steungezinnen tegen op botsen. Dit doen we door deze organisaties hierop rechtstreeks aan te spreken of via ons jaarverslag.

Door in samenspraak met het gezin een doorverwijzing te doen, kan dit de kracht van het steungezin alleen maar verhogen en hun blik verruimen. Als laagdrempelige buddywerking nemen wij ook een

signaalfunctie op, waarbij we pijnpunten en moeilijkheden bij samenwerkingspartners benoemen en zichtbaar maken.

b. Analyse gemaakte matches in 2020

-Alle 27 bereikte gezinnen gaven heel duidelijk aan dat ze baat hebben bij een steunrelatie.

-Eind 2020 waren er 15 **matches/steunrelaties, waarvan er uiteindelijk 12 zijn overgebleven op 31/12/2020. Ondanks de coronacrisis is het ons gelukt om matches te maken en contacten (als was dit vooral vanop een afstand maar ook digitaal) op te bouwen met de gezinnen.** Er stopten 2 gezinnen bij Steun op Maat. Redenen van stopzetting zijn niet altijd negatief:

- 1 gezin verhuisde naar het buitenland. Ze gaf aan dat als ze ooit terugkeert, met ons project zeker contact zou opnemen. Een teken van waardering van ons project.
- 1 gezin is Steun op Maat ontgroeid. Het gezin wilde nog van ons project gebruik maken. Maar omwille van de voorwaarde (kinderen tussen 0-12 jaar oud moeten aanwezig zijn in het gezin) konden wij haar niet verder beschouwen als een steungezin. Dit brengt ons bij het feit dat we soms ook nodig zijn voor gezinnen die kinderen hebben die niet per se voldoen aan onze voorwaarden. Een piste om in de toekomst te bekijken.

-Van deze 24 actieve steunrelaties werden er 15 steunrelaties gedragen door stagiaires. De stagiaires kwamen van verschillende hogescholen, gaande van Thomas More Mechelen tot Odisee in Brussel. Zij werden allen ingezet **bij anderstalige gezinnen waar de kinderen een taalachterstand/zwakke resultaten op school hebben.** Andere steunrelaties focussen zich vooral op **logistieke en sociale ondersteuning**: assistentie bij communicatie met externe actoren (school, administratie, etc.) en gezelschap voor de thuisblijvende ouder die nood heeft aan een luisterend oor.

-De gezinnen bestaan voor 8**9% uit allochtone en 11% uit autochtone gezinnen**. Er zijn 10 bereikte nationaliteiten :

- 3 Chaldeeuwse gezinnen (1 afkomstig uit Turkije waarvan de vader afkomstig is uit Irak en 2 andere gezinnen volledig uit Turkije, 1 van deze 3 gezinnen is eenoudergezin)
- 1 gezinnen uit Congo (allebei eenoudergezinnen)
- 1 gezin uit Kameroen (eenoudergezin)
- 2 gezinnen uit Irak (alle twee tweeoudergezinnen waarvan 1 gezinnen behorend tot de Koerdische gemeenschap)
- 2 gezinnen uit Syrië (alle twee tweeoudergezinnen en behorend tot de Aramese gemeenschap)
- 3 Vlaamse gezinnen (alle vier eenoudergezinnen)
- 10 gezinnen uit Marokko (waarvan 8 eenoudergezinnen en 9 tweeoudergezinnen)
- 1 gezin uit Mongolië (eenoudergezin),
- 1 gezin uit Algerije (eenoudergezin)
- 1 gezin uit Indonesië (tweeoudergezin)
- 1 gezin uit Vietnam (eenoudergezin)

-Steun op Maat is een Mechels project en zet zich uitsluitend in op gezinnen die in Mechelen en haar deelgemeenten wonen. Maar toch werd er van de 27 bereikte gezinnen 1 gezin die woonachtig is in Sint-Katelijne-Waver gesteund. De ondersteuning van dit gezin gebeurt niet zomaar. Het gezin werd namelijk doorverwezen door partnerorganisaties zoals CKG en Sint-Vincentius met wie wij nauw samenwerken en die in vele gevallen qua grondgebied grensoverschrijdend werken. Omwille van de redelijk lange wachtlijst, werd er reeds in 2018 besloten om naast dit gezin geen andere gezinnen uit andere gemeentes te gaan ondersteunen.

-De verhouding eenoudergezinnen/tweeoudergezinnen is vrij gelijklopend.
52% is eenoudergezin (waarvan één vaderlijk eenoudergezin) en 48% tweeoudergezin.
Het aantal kinderen per gezin varieert van 1 tot 6:

- 4 gezinnen met 1 kind
- 7 gezinnen met 2 kinderen
- 9 gezinnen met 3 kinderen
- 7 gezinnen met 4 kinderen
- 3 gezinnen met 5 kinderen
- 1 gezin met 6 kinderen

De leeftijd van de kinderen ligt tussen:

- 0 en 6 jaar oud: 16 kinderen
- 7 en 11 jaar oud: 25 kinderen
- 12 en 17 jaar oud: 30 kinderen
- 18 en 25 jaar oud: 6 kinderen

In totaal heeft Steun op Maat 7**7 kinderen bereikt** in het voorbije jaar.

c. Wat is de meest zinvolle dagbesteding van de ouders binnen deze gezinnen?

Op basis van de wisselende informatie die wij hebben kunnen bekomen via het in kaart brengen van het profiel van de gezinnen kunnen wij vaststellen dat er:

- 18 ouders een arbeidscontract hebben (al dan niet een vast contract). Van deze 18 ouders zijn er 7 eenoudergezinnen die werkzaam zijn en 11 tweeoudergezinnen. Een van de gezinnen (tweeoudergezin) is werkzaam in een beschermd sociaal tewerkstellingsproject De Refuge en een ander gezin is werkzaam bij Manus, eveneens een sociaal tewerkstellingsproject (tweeoudergezin). Andere werkende gezinnen bevinden zich in een precaire tewerkstelling gaande van interim contracten tot tijdelijke contracten van zeer korte duur. Zo merken wij op dat er op vlak van tewerkstelling weinig stabiliteit aanwezig, wat zijn invloed heeft op de instabiliteit inzake financiën.
- 8 gezinnen hebben een werkloosheidsuitkering. 2 ervan zijn eenoudergezinnen en 6 zijn tweeoudergezinnen.
- 3 gezinnen hebben een leefloon, alle drie zijn het eenoudergezinnen.
- 5 gezinnen hebben een ziekte-uitkering. 3 van deze gezinnen zijn eenoudergezinnen, de andere 2 gezinnen zijn tweeoudergezinnen. Bij sommige van deze gezinnen hebben beide ouders een ziekte-uitkering (2 gezinnen).
- Bij 5 tweeoudergezinnen heeft de partner (meestal de echtgenote die zich wijdt aan de opvoeding van de kinderen) geen enkele vorm van inkomen.
- 3 gezinnen volgen taallessen

- 1 gezin volgt een VDAB-opleiding

d. De meest voorkomende hulpvragen van de gezinnen

- 25 gezinnen gaven aan **hulp nodig te hebben bij het in orde brengen van hun administratie**. Dit blijkt voor vele gezinnen een struikelblok te zijn om hun dagelijks leven op een gestructureerde manier in orde te brengen. Dikwijls is de administratieve taal niet verstaanbaar voor de in vele gevallen laaggeschoolde gezinnen. Bij de anderstaligen is dit nog extra moeilijk. Naast hun laaggeschooldheid worden ze geconfronteerd met extra moeilijke administratieve taal die meestal niet de taal is die ze in hun onmiddellijke omgeving leren.

- Vele ouders zijn laaggeschoold en hebben een taalachterstand. Sommigen van hen spreken zelfs zeer gebrekkig Nederlands. Hierdoor is hun draagkracht beperkt om hun kinderen bij hun huiswerk te kunnen helpen. **22 ouders** gaven aan hulp nodig te hebben bij het maken van het huiswerk van hun kinderen.

- We stellen al enkele jaren vast dat de digitale kloof een modern probleem van de laatste 20 jaar is. Bijna 90% van de bereikte ouders is digitaal laaggeletterd. Ook al merken wij dat velen onder hen een laatste smartphone hebben om erbij te horen, zien wij dat ze op dat vlak helaas de boot gemist hebben. 2**1 gezinnen** gaven aan dat ze heel graag willen leren werken met een computer en leren hun weg maken op het internet.
  Omwille van vaak zware problematieken hebben deze ouders echter geen tijd meer om in groepsverband les te volgen. Vaak hebben ze ook geen ruimte meer in hun hoofd om iets bij te leren en is hun kennis van het Nederlands ook te beperkt om in groep te kunnen volgen. Deze is ook meteen de reden waarom ze geen aansluiting vonden bij de reguliere opleiding van de DigiDrempel.

  Om ze toch nog een kans te geven en om hen op de boot te krijgen van de digitale samenleving, zijn we op zoek gegaan naar voor hen de meest toegankelijke manier van lesgeven. Zo zijn we samen met Centrum Basiseducatie Open School tot de vaststelling gekomen dat één op één les volgen de meest effectieve en efficiënte manier zou zijn om hen iets bij te brengen. Zo startte het project "**Digitaal Communiceren**" in 2019, in eerste instantie voor 4 gezinnen van SOM. De inhoud van de lessen was in eerste instantie de website van de school van hun kinderen leren ontdekken, een mail leren versturen, de uren van de bus leren opzoeken, de mogelijkheid om online bankieren te ontdekken,… Door coronacrisis kon dit helaas niet doorgaan.
  Om nog meer gezinnen te kunnen helpen, werd er een project ingediend door CBE Open School en De Lage Drempel bij de Koning Boudewijnstichting voor extra middelen. Dit werd ook goedgekeurd zodat zoveel mogelijk gezinnen min. 10 u. individuele begeleiding kunnen ontvangen.

- Veel gezinnen leven in eenzaamheid en sociaal isolement. We zien dat zowel sociale eenzaamheid als emotionele eenzaamheid aanwezig zijn bij vele van onze gezinnen. Tussen de vier muren vastzitten en je verhaal niet kwijt kunnen aan iemand die je vertrouwt, is iets

dat bij vele van onze gezinnen voorkomt. Als één van de hulpvragen aan Steun op Maat om hun dagelijks leven te verbeteren, gaven er 27 **gezinnen** aan nood te hebben aan een groot luisterend oor/iemand hebben als klankbord.

- Opvoeding van kinderen is een moeilijke taak in deze complexe tijden. De opvoeding van de kinderen vraagt ook veel geduld en luisterbereidheid van de ouders. De ouders weten soms niet goed of ze wel de perfecte ouders zijn. Ze zijn dan ook dikwijls onzeker over hun aanpak en zijn steeds op zoek naar bevestiging.
  25 gezinnen gaven aan dat ze advies over opvoeding van kinderen wensen te bekomen. Dit kan een telefoontje zijn naar de Opvoedingswinkel, een afspraak met een gezinsondersteuner, een groepssessie rond opvoeding volgen, ervaringen van andere ouders horen/delen.

- Deelname aan cultuur met zowel kleine als grote C is bijna nihil bij onze gezinnen. Zomaar een museumbezoek plannen is dan ook niet vanzelfsprekend bij hen. Toch is cultuur en kunst iets dat wij graag willen aanbieden aan onze gezinnen. Bij intake polsen we ook naar de interesse van de gezinnen in dit item gaven 17 **gezinnen** aan interesse te hebben in kunst en cultuur en dit om hun sociaal netwerk en hun kennis te verruimen. Via hun steunrelatie proberen we dit ook aan te bieden door het mogelijk maken van de uitpas met kansentarief voor de gezinnen. Via deze weg ontdekken de gezinnen wat hun stad te bieden heeft.

- 90% van onze gezinnen zijn zeer laaggeschoold. Velen onder hen hebben een zware taalachterstand en wensen hier verandering in te brengen. Als één van de veel voorkomende hulpvragen zijn er **18 gezinnen** die aangeven dat ze beter willen leren lezen en schrijven. Bij verschillende andere gezinnen zien wij zelf deze noodzaak. Maar de gezinnen zelf zien de noodzaak helaas niet en zijn daarom ook moeilijk toe te leiden naar een regulier aanbod.

- Omwille van hun grote problematieken en hun lage scholingsgraad vinden vele ouders van de gezinnen geen vast of eerder interim of flexibel werk (op korte termijn). Toch zijn er onder hen die de moed niet verliezen en ons aangeven dat ze graag een combineerbaar job met hun gezinsleven willen vinden. Zo zijn er 8 **gezinnen** die aangeven dat ze werk willen zoeken.

- Een groot deel van de gezinnen hebben een ondermaatse huisvesting (te klein, niet onderhouden, vochtig of tochtig, …), vaak gehuurd op privé markt. Veel van hen staan al enkele jaren op de wachtlijst voor een sociale woning. Maar de ellenlange wachtlijst voor een sociale woning, geeft hen zeker geen hoop… Sommigen geven direct aan dat ze slecht gehuisvest zijn. Anderen zijn ~~dan ook~~ tevreden met wat ze hebben van woonst. Zo maakten 11 **gezinnen** bekend dat ze huisvestingsproblemen hebben.

- Het samen zijn met anderen, het gevoel hebben er niet alleen voor te staan in het leven, erbij willen horen,…. Allemaal wensen om de eigen precaire situatie te willen verbeteren. Hoe kan men dat doen zonder de hulp van anderen? Daartoe lenen de groepsactiviteiten en

groepsgeest. Zo zijn er **26 gezinnen** die als hulpvraag aangaven dat ze graag mee willen doen met onze groepsactiviteiten zoals het verstelatelier.

- Onze gezinnen hebben in vele gevallen een beperkt tot geen sociaal netwerk. Zonder een degelijk vangnet kan men in deze complexe samenleving moeilijk zijn leven op een volwaardige manier maken/opbouwen. Dit geldt dus ook voor onze gezinnen. In hun zoektocht naar het opbouwen en verwerven van een goed vangnet, zijn er 27 **gezinnen** die aangaven dat ze hun sociaal netwerk met veel plezier willen verruimen.

- Verschillende van deze gezinnen hebben te maken met een beperkt budget. En kosten lopen op op vele vlakken. Soms blijft er weinig over om voldoende eten te kunnen kopen.
  20 gezinnen gaven aan dat ze baat zouden hebben bij voedselpakketten.

- Leven met veel zorgen, zorgt er ook voor dat mensen niet op hun twee oortjes op een rustige manier te kunnen slapen, integendeel. Door soms tal van problemen, krijgen ze bijkomende gezondheidsproblemen. Ze stellen vaak zorgen uit waardoor ze nog meer gezondheidsproblemen bijkrijgen. Zo gaven er 16 gezinnen aan dat ze gezondheidsproblemen ervaren.

e.Criteria Steungezinnen

Om te bepalen **wie effectief nood heeft aan een steunrelatie en om op een objectieve manier de selectie van de steungezinnen te maken,** werd er een procedure uitgewerkt. Zo zijn er – via de Stuurgroep van Steun op Maat en op basis van de criteria van Kind & Gezin en Onderwijs Vlaanderen- **10 (niet-uitsluitende) criteria** opgesteld waaraan de gezinnen getoetst worden om te bepalen of ze al dan niet beroep kunnen doen op een steunrelatie. Er werd naast dit document nog een (intake)document opgesteld om het profiel van de gezinnen in kaart te kunnen brengen. De twee documenten samen kunnen mee bepalen of een gezin voldoet aan de opgestelde criteria. Om **als steungezin beschouwd te worden moet elk gezin voldoen aan minstens 4 van de 10 criteria:**

1. <u>Beschikbaar maandinkomen</u>

Het gezin beschikt over een onregelmatig maandinkomen, het beschikbaar inkomen (min schulden) ligt lager dan bedrag leefloon, men leeft van een werkloosheidsuitkering en/of leefloon. Het bedrag van het leefloon voor gezin met kinderen bedraagt slechts **1270,51 euro per maand .** We maken geen onderscheid naar het aantal kinderen ten laste en houden geen rekening met de kinderbijslag.

2. <u>Opleiding van de ouders</u>

Als de alleenstaande ouder of minstens een van beide ouders geen diploma hoger secundair heeft of het niet met zekerheid weet, enkel buitengewoon onderwijs volgde en/of (functioneel) analfabeet is.

3. <u>Laag stimulatieniveau</u>

Een inschatting van het stimulatieniveau in het gezin gebeurt op basis van observatie en bespreking met de ouders. Ook het gegeven of kinderen op regelmatige basis deelnemen aan het

kleuteronderwijs en/of er moeilijkheden zijn in de verzorging van de kinderen telt mee in de bespreking.

4. Het kind heeft leer- of ontwikkelingsachterstand

Een lage scholingsgraad of taalachterstand van de ouder(s) kan een beperking inhouden voor de (schoolse) ontwikkeling van het kind, bvb. voor het uitvoeren van schooltaken.

5. Kind en ouders hebben taalachterstand

Als de thuistaal duidelijk verschilt van de schooltaal, en de ouders de schooltaal ook beperkt machtig zijn, kan er een taalachterstand optreden (dit verhoogt nog als het kind niet schoolplichtig is minus 5 jaar).

6. Scholenfrequentie van het kind

Als het kind op korte tijd veel verschillende scholen frequenteert (omwille van bvb. verhuis, maar bvb. ook omwille van problematische situaties of leer-en ontwikkelingsachterstand), kan er een leerachterstand optreden.

7. Er is bij voorkeur sprake van een preventieve opvoedingssituatie

Als er professionele ondersteuning is in het gezin, gebeurt de opvoedingsondersteuning met een zéér duidelijke afbakening van de ondersteuning (mag niet louter als verlengde van de hulpverlening worden gezien). Dit is voor SOM vrij noodzakelijk, er moet al een sociale ondersteuning zijn, liefst professioneel (eventueel doorverwezen door deze instantie).

8. Er moet een duidelijke hulpvraag vanuit het gezin komen

Niet enkel vanuit een aanvragende instantie, maar vooral het gezin zélf moet de ondersteuning bewust vragen.

9. Het gezin heeft geen of weinig sociaal netwerk

De ouders hebben weinig sociale contacten, zijn geen lid van een vereniging. Er is weinig of geen contact met buren, vrienden, familie of school.

10. Er wordt rekening gehouden met de beperkte draagkracht van de ouder(s)

Indien de draagkracht van de ouder(s) te klein is om enkel met een vrijwilliger te vergroten, wordt er doorverwezen naar een professionele ondersteuning of neemt de vrijwilliger dit samen op met de professional. Indien de draagkracht wél voldoende groot is, wordt er voor een tijdelijke ondersteuning gekozen, deze duurt gemiddeld twee jaar en wordt dan geëvalueerd. Indien wenselijk wordt de ondersteuning met een jaar verlengd.

Hoeveel gezinnen voldeden aan hoeveel criteria?

- 2 steungezinnen voldeden aan 6 van de 10 criteria
- 5 steungezinnen voldeden aan 7 van de 10 criteria;
- 7 steungezinnen voldeden aan 8 van de 10;
- 11 steungezin voldeed aan 9 van de 10 criteria
- 2 gezinnen voldeden aan de 10 opgelegde voorwaarden

f. Inzetten op studenten-stagiaires

In 2020 waren er in totaal 39 vrijwilligers actief bij Steun op Maat, waarvan 20 studenten.

Hiervan waren er 16 stagiaires van de lerarenopleiding BO Thomas More hogeschool Mechelen (in het kader van Horizon Stage, zowel schooljaar 2019-2020 als 2020-2021), 1 van Artesis Plantijn Antwerpen, 2 van Odisee 1BA Gezinswetenschappen en Artevelde Hogeschool Sociaal Readaptatie Wetenschappen.
Het werken met studenten biedt veel **voordelen:** zij hebben sneller een band met jonge kinderen uit het gezin, zijn nog mee met huiswerk- en leerbegeleiding, zijn flexibel qua uren, kunnen hun leerstof direct aan de praktijk toetsen,… Enig nadeel is de vaak korte tijdsspanne waarin de stage moet worden volbracht (soms 3 maanden, soms 5 maanden); dit betekent dat de begeleiding effectief op korte termijn kan worden afgerond of dat de projectleider snel een volgende vrijwilliger aan deze gezinnen moet koppelen.

Vooral de 3de jaarsstudenten van de lerarenopleiding van Thomas More zijn een aanwinst ! In kader van een horizonstage (leren kennen van het maatschappelijke context van de kwetsbare gezinnen) konden wij 16 stagiaires inschakelen in 2020 die elk 45u presteerden bij de gezinnen. Vermits 45u een vrij korte termijn is om het vertrouwen van de gezinnen te kunnen winnen en meer samenwerking tussen de studenten te bevorderen, hebben wij de stagiaires ingedeeld in duo's (elk gezin 90 u over ca. 5 maanden).
De stages konden op die manier ingepland worden vanaf najaar 2019 tot mei 2020. Om een goede opvolging te kunnen garanderen zowel voor de studenten als voor de gezinnen, hebben wij ervoor geopteerd om een **opvolgingsdocument** op te maken waarop de studenten een maandelijks overzicht van de gebrachte bezoeken konden noteren. Dit document wordt ook bij andere steunrelaties gebruikt. Wij hebben er ook voor geopteerd om aparte intervisies en duo-gesprekken te voeren voor de studenten. Omwille van de beperkte uren die ze ter beschikking krijgen van de school wordt er ook voor geopteerd om ze te plaatsen bij gezinnen met minder zware problematieken. Ze worden bij voorkeur geplaatst bij gezinnen waar er een hulpvraag is rond huiswerk.
Vermits dit een leerproces is voor de studenten, zullen ze ook op het einde van hun traject geëvalueerd worden door de stagementor (projectleider Steun op Maat). Hierin wordt er nagegaan in welke mate ze bepaalde kwaliteiten in huis hebben en welke niet.

Helaas werden de stages in 2020 met de lockdown allemaal stopgezet. De beslissing werd in samenspraak met de scholen genomen.

3.3.2 Groepsaanbod voor gezinnen en kinderen

Steun Op Maat bouwt daarnaast **een groepswerking** uit (sinds 2016) waarbij ouders ervaringen uitwisselen, elkaar helpen, samen deelnemen aan activiteiten of uitstappen. De zoektocht naar talenten en eigen krachten is hierbij een goede insteek om het gezin te versterken. De toeleiding naar de groepswerking kan door de vrijwilligers gebeuren; zij kunnen ook aanwezig zijn indien het gezin dit vraagt.

Vanuit De Lage Drempel en Steun Op Maat organiseren wij een aantal activiteiten om de mensen samen te brengen. Zo beogen wij hun sociaal netwerk te vergroten.

Door coronapandemie werden bijna alle activiteiten geannuleerd: er waren 5 verstelateliers en één kookles.

- Er werd midden 2020 **een projectaanvraag ingediend bij de Stad Mechelen i.f.v. 2021-2022** om het project Steun op Maat te verlengen, en deze uit te breiden met een groepswerking. We willen via deze aanvraag de zgn. "projectfase" ontgroeien en Steun op Maat "als volwaardige methodiek in de werking van De Lage Drempel integreren" en "zo de beide doelgroepen laten vermengen en interageren". Gezinnen kunnen zo niet enkel op hun buddy steunen, maar kunnen ook ondersteuning van de organisatie (De Lage Drempel) zélf krijgen en beter en gericht doorverwezen worden naar de Mechelse sociale voorzieningen, en daarnaast ook deelnemen aan groepswerking en vorming. Zo kan er een sterker sociaal integratietraject aangeboden worden de begeleide gezinnen en kunnen we tegelijkertijd sterk preventief werken.

  We willen hier werken met een deeltijdse gezinscoach (buddywerking) - Cani Nas- en een deeltijdse groeps-en brugwerker (groepswerking, brugwerking) (nog aan te werven).

3.3.3 Samenwerking en overleg

- **Stuurgroep Steun op Maat**

Steun op Maat wordt aangestuurd door de coördinator en het dagelijks bestuur van De Lage Drempel, maar daarnaast **ook sterk inhoudelijk** door de **Stuurgroep Steun op Maat .**
In november 2017 werd deze opgericht om de projectleider van het project te ondersteunen binnen dit project. Deze stuurgroep omvat Myriam Suetens van Samenlevingsopbouw, Leen Gysen van Steunpunt Asiel en Migratie, Wendy Verdickt van Het Huis van het Kind en Mieke Mathys van GO team Stad Mechelen, naast de projectleider en de DLD coördinator zelf.
De stuurgroep kwam op in 2020 niet samen.

- **Engagement als partner Huis van het Kind**

Steun op Maat is officieel een partner en bestuurslid van het Huis van het Kind. Door de specifieke focus op schoolgaande kinderen (3 tot 12 jaar) drukt Steun op Maat mee op de besluitvorming voor deze leeftijdscategorie – waar andere bestuursleden zich voornamelijk richten op de pre-schoolse kinderen (0 tot 3 jaar) (Kind & Gezin, De Nieuwe Weg, Samenlevingsopbouw, pré- en ~~peri~~ostnatale zorg).
Ook in 2020 heeft Steun op Maat haar engagement consequent opgenomen om **als volwaardige partner deel te nemen aan de bestuursvergaderingen, netwerkvergaderingen met partners.**
We hebben naast de gewone bestaande engagementen ook tijd vrijgemaakt om mee inhoud en denkwerk te verrichten binnen bepaalde thema's/denkpistes van het Huis van het Kind om het aanbod van deze organisatie meer toegankelijk te maken voor kwetsbare groepen. Een van de voorbeelden hiervan is het voorbereidend werk rond het digitaal inschrijven van kinderen in het onderwijs.

Mede dankzij deze goede samenwerking, kunnen we beter voor toeleiding zorgen naar de opvoedkundige vormingen aangeboden door de Opvoedingswinkel. Door deze samenwerking lukt

het ons aardig om ouders door te schakelen naar het aanbod van de partners. Zo horen we van ouders hoe gretig dat ze gebruik maken van de opvoedkundige tips van het Huis van het Kind. En we zien dat ze deze informatie zelf ook doorgeven aan andere ouders.

- **Lokaal netwerk Vrijetijd- en Cultuurparticipatie**

Steun op Maat fungeert als draaischijf voor informatie afkomstig van **het Lokaal Netwerk Vrijetijd- en cultuurparticipatie**. In tandem met De Lage Drempel (en haar vrijetijdsloket Rap-op-Stap) zet Steun op Maat extra in om de kwetsbare gezinnen te informeren over het aanbod en hen te enthousiasmeren om deel te nemen aan de vrijetijd- en cultuuractiviteiten die in Mechelen worden aangeboden maar ook daarbuiten.

In het bijzonder konden via Steun op Maat kinderen uit meerdere gezinnen ingeschreven worden voor het **muziekkamp** dat door het Casco Phil in Mechelen voor de 4de keer op rij georganiseerd werd. Door corona was interesse en durf bij de gezinnen niet erg groot. Zo heeft er maar 1 gezin de kinderen ingeschreven voor dit kamp. Dit jaar kreeg de werking ook versterking van het aanbod van de Gezinsaanbod. Er werden 11 kinderen ingeschreven. Door allerlei omstandigheden waarvan corona een de grote reden was, hebben uiteindelijk verschillende ouders de inschrijving voor dit kamp geannuleerd.
Ondertussen is er een tweede partner bij gekomen met een interessant educatief aanbod, namelijk **CoderDojo** die erop gericht is om kinderen een aanbod te geven inzake leren programmeren/coderen op een speelse manier. De lessen zoals ze gepland waren in de normale omstandigheden, hebben door coronapandemie niet kunnen doorgaan.
Wel is met Coderdojo het aanbod omgezet naar een andere vorm. De laptops van CoderDojo werden namelijk ter beschikking gesteld van de gezinnen waar er geen computer/laptop aanwezig was om afstandsleren mogelijk te maken. 6 gezinnen hebben hiervan gebruik kunnen maken door een laptop te kunnen lenen.

- **Laptop-verhaal**

Door het afstandsleren in het leven te roepen en het ook effectief gaan toepassen, hebben wij weer mogen vaststellen dat er toch geen gelijke kansen zijn op de schoolbanken. Veel kinderen hadden helemaal geen digitaal materiaal thuis om afstandsonderwijs te kunnen volgen. Hier en daar waren er gezinnen die al in het bezit waren van een PC/laptop. Maar die diende dan gebruikt te worden door verschillende gezinsleden. Dit gaf de kinderen niet voldoende de kans om afstandsonderwijs te kunnen volgen. Weer een beperking meer om geen gelijke onderwijskansen te hebben.
Door dit onderschat probleem is er helaas opnieuw veel schoolachterstand door veel kansarme kinderen opgelopen. Dit werd ook door de kinderen van verschillende steungezinnen tot diep in het bot gevoeld. Stad Mechelen startte samen met Deelbaar Mechelen met het inzamelen en gebruikskaar maken van laptops voor kansarme kinderen.
Vanuit Steun op Maat hebben we 14 aanvragen voor verschillende gezinnen bij Stad Mechelen kunnen indienen. Helaas konden niet alle gezinnen geholpen worden daar er vrij snel een lange wachtlijst ontstond.

Al snel verspreidde het nieuws zich dat er onvoldoende laptops aanwezig waren om kwetsbare kinderen te helpen op vlak van onderwijs.

Onze partner, CoderDojo wilde ook een handje toesteken door de laptops die gebruikt werden voor de lessen “coderen en programmeren” ter beschikking te stelen van kwetsbare gezinnen.
Zo werden er 6 laptops aan 6 gezinnen uitgeleend voor de duur van het volgen van afstandsonderwijs.
De laptops werden met de hulp van een medewerker van CoderDojo bij de gezinnen thuis geleverd en geïnstalleerd. De gezinnen konden ook beroep doen op nazorg bij deze medewerker.
Op deze manier kon er toch bij een aantal gezinnen het verschil gemaakt worden.

- **Sinterklaasactie**

Samen met zijn helpers werden meer dan 80 sinterklaaspakketjes aan huis geleverd bij alle steungezinnen. De kindjes waren verheugd op hun geschenkjes, en de ouders apprecieerden de inzet van de Sint en zijn helpers (= twee stagiaires Sander en Jinthe) in coronatijden.

- **Speelgoedactie Huis van het Kind**

Via het Huis van het Kind werd een budget vrij gemaakt voor de aankoop van vrijetijdsmateriaal voor kinderen. Om de kinderen een blij moment te bezorgen in deze bizarre coronatijden, werd er beslist om dit budget uit te geven aan speelgoed. Ook onze steungezinnen konden genieten van dit aanbod, meer dan 80 kinderen ontvingen speelgoed naar keuze!

- **Steun op maat verlenen aan kwetsbare gezinnen in coronatijden:**

Het bleek voor ieder van ons niet eenvoudig te zijn om onze draai te kunnen vinden in deze zware crisis die op alle vlakken en domeinen zijn tol eiste. Ook voor onze vrijwilligers en gezinnen is het zoeken geweest om met elkaar in contact te blijven.Vooral bij de vrijwilligers knaagde het om te helpen bij hun steungezin. Want kwetsbaren hebben ons vooral nodig in moeilijke tijden zoals deze coronatijden. Maar helaas kon dit niet door de strenge en geronde maatregelen.
Van bij het begin van de lockdown hadden wij aangeraden om fysiek contact met de steungezinnen te staken. Dit uit vrees voor toenemende besmettingen.We dienden onze vrijwilligers waarvan verschillende onder hen behoorden tot risicopatiënt te beschermen. Na enkele weken vonden sommige vrijwilligers en gezinnen de weg naar digitaal contact om elkaar op te zoeken.

- **Zelf maken van mondmaskers voor gezinnen en bezoekers**

Mondmaskers kregen overal de volle aandacht en werden ze in ieders huishouden een meeste gegeerde hebbedingentje. Dit omdat de overheid dit op een bepaald moment verplichtte. Niemand was hierop voorbereid. Zelfs de overheid niet. Om aan deze vraag tegenmoet te komen, werden er overal in het land oproepen gelanceerd naar naaisters om stoffenmondmaskers te maken. Ook de vrijwilligers van De Lage Drempel schoten in actie om te helpen. Vanuit Stad Mechelen (Huis van het Kind) werden ook oproepen gelanceerd.
Met dank aan de vrijwilligers van De Lage Drempel, de hulp van Stad Mechelen en tal van andere sociale organisaties en andere gulle schenkers werden er mondmaskers ingezameld en verdeeld onder de bezoekers en de steungezinnen.

- **Voedselpakketten**

Door de lockdown waren de voedselbanken (zoals vele andere sociale initiatieven) gesloten. De Stad Mechelen nam dit initiatief tijdelijk over omdat ze beschikten over voldoende ruimte om dit coron-proof te laten verlopen. Maar helaas geraakten de gezinnen niet tot Mechelen-Noord om hun

pakketten te gaan halen. Vele gezinnen kenden zelfs de weg niet naar daar. Met het gevolg dat ze ook geen pakketten konden bemachtigen.
We voelden hoe meer hoe langer dat er nog gezinnen bijkwamen die nood hadden aan voedselpakketten. In de mate van het mogelijke werden gezinnen aangemeld bij Sociaal Huis voor voedselpakketten. Via schenkers kwamen ook voedselpakketten bij enkele gezinnen terecht.
Sommige gezinnen kregen 50€ extra op hun maandelijks leefloon.
Tijdens de Rammadanmaand werden er ook vanuit verschillende initiatieven uit de moslimgemeenschap voedselpakketten ingezameld en aan gezinnen bezorgd.
De voedselpakketten bleken in vele gezinnen meer dan welgekomen geschenken te zijn.

- **Kerstgeschenken stad Mechelen**

In deze moeilijke tijden waar ieders vrijheid beperkt werd tot het minimum, wilde stad Mechelen het verschil maken voor de kinderen onder 12 jaar. Dit werd gerealiseerd door aan ieder kwetsbaar kind in Mechelen een kerstgeschenk te geven. Ook de kinderen uit de steungezinnen konden hierop rekenen.

- **Toeleiding naar Uitpas**

Daarnaast zet Steun op Maat ook in om kinderen in te schrijven voor hobby's die aangeboden worden door de reguliere partners tijdens het schooljaar. Dankzij de mogelijkheid van **de Uitpas,** wordt cultuur en hobby's toegankelijker voor heel wat gezinnen. We hebben dan ook verschillende ouders geholpen met het aanvragen van hun Uitpas, voor zover dit mogelijk was in coronatijden…
We hebben hen ook kunnen informeren waar deze pas voor kan gebruikt worden. Van verschillende ouders kregen we positieve signalen over deze mogelijkheid.

- **Samenwerking met Rap op Stap :**

Naast het lokaal aanbod tijdens de vakantie en vrije tijd, biedt Steun op Maat **betaalbare vakantiebesteding aan haar gezinnen via het aanbod van Iedereen Verdient Vakantie.** Dit gebeurt **in samenwerking met de deelwerking Rap-op-Stap**. Hier worden de kinderen ingeschreven voor sportkampen en kunnen ouders goedkoper deelnemen aan de verschillende type vakantieverblijven zoals aangeboden in de brochure van Iedereen Verdient Vakantie. Naast de vakanties kunnen de gezinnen ook gebruik maken van de daguitstappen die van a tot z uitgestippeld zijn.